

BANJALUČKE NOVINE

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA - BANJA LUKA

God II. Broj 70 Banja Luka, 24 decembar 1954 Primjerak din. 10

U akciji Saveza boraca posvorno i osmogodišnje škole smještene su dječja palih boraca koja dosad nisu obuhvaćena školovanjem. Na slici: Jedno odjeljenje u Osmogodišnjoj školi u Piskavici.

PREDENI PUT

Od Prvog - Osnivačkog kongresa Komunističke partije Bosne i Hercegovine prošle je više od šest godina, a to je itekako dug period za zemlju koja ima tako brz tempo društvenog razvika kakva je Bosna i Hercegovina zajedno sa ostalim narodnim republikama u okviru zajedničke domovine FNRJ. Za tih šest i više godina narodi Bosne i Hercegovine postigli su mnogo i do tada neostvarenog, ne samo za nas nego i za druge narode u svijetu. U unutrašnjem društveno političkom i ekonomskom uređenju zabilježen je najveći uspon u razvoju socijalističke demokratije uvođenjem radničkog samoupravljanja u privredi i samoupravljanja radnog naroda u srezovima i gradovima kroz decentralizaciju rada saveznih i republičkih organa državne uprave i uvođenje i razvijanje odgovarajućih oblika narodne samouprave. Značajno je ojačano i učvršćeno jedinstvo naših naroda baš u tom vremenu kada je sačela narodnih izroda i izdajnika inspirisana i potpomognuta izvan od Informbiroa nastojala da razbije jedinstvo naših naroda. Na polju ekonomske izgradnje za svega nekoliko godina stvoreni su i izgrađeni takvi giganti kakvi su: Zenica, Jablanica, Lukavac, niz fabrika, puteva, novih pruga, naselja, domova kulture, zdravstvenih objekata i drugih.

Na međunarodnom polju zajedno sa ostalim narodima Jugoslavije narodi Bosne i Hercegovine pod rukovodstvom druga Tita izvojevali su velike pobjede.

Svi ovi ogromni uspjesi naše otadžbine na poljima unutrašnjeg i međunarodnog razvika ostvareni su zahvaljujući pravilnoj politici SKJ, Centralnog komiteta i druga Tita. Na ove uspjehe postignute u okviru savezne države i naše republike ponosni su radni ljudi i komunisti grada i sreza Banje Luke i cijele Bosanske Krajinne, jer su ti uspjesi djelo i naših zajedničkih zalaganja i napora. U borbi protiv Informbiroa i drugih neprijatelja, u borbi za pravilno riješenje tršćanskog pitanja, u razvijanju socijalističke demokratije, u akcijama na podizanju novih objekata i uopšte stvaranju boljeg i sretnijeg života za sve radne ljude naše zemlje — aktivno i sa mnogo elana i samoprijehora svijesno su uzimali učešća radni ljudi našeg grada i sreza.

I sutra, kada će na II Kongresu Saveza komunista Bosne i Hercegovine biti analiziran pređeni put i na osnovu odluka VI Kongresa SKJ, plenuma CKSKJ i iskustava iz našeg dosadašnjeg društvenog razvoja, budu usmjerivani putevi našeg budućeg uspona, sagledaćemo još jednom veličinu i samih sebe i ove istorijske epohe u kojoj živimo. U odlukama ovog kongresa naći ćemo i sagledati naše sadašnje društveno - političke probleme i uputstva za njihovo riješenje.

ODRŽAN JE PLENUM ZADRUŽNOG SAVJETA SRESKOG ZADRUŽNOG SAVEZA

Pored opšte borbe na planu unapređenja proizvodnje osnovna uloga zadruga je da postane snabdjevač tržišta i regulator cijena

Ovih dana održana je druga po redu plenarna sjednica zadrugnog savjeta Sreskog saveza zemljoradničkih zadruga u Banjoj Luci na kojoj je opširno diskutovano o radu Saveza i zadrugnih organizacija od prošle sjednice do danas. Sjednici su pored ostalih prisustvovali sekretar SK SKJ za srez Banju Luku drug Niko Jurinčić i predsjednik Glavnog zadrugnog saveza BiH drug Vazo Gačić.

Učesnici na Plenumu

U referatu kojeg je podnio predsjednik Sreskog zadrugnog saveza drug Branko Suročić istaknuto je da je između ostalih problema sa kojima se savez bavi u proteklom periodu, sprovođenje Uredbe o zadrugarstvu predstavljalo značajno pitanje koje je uglavnom sa uspjehom obavljeno. Na skupštinama zadruga donesena su nova pravila i njihova ranija organizacija saobražena je sa novim zakonskim propisima. Prema

avoj reorganizaciji sve zadruga su svoje djelatnosti organizovale u pogone, a neke od njih prema stepenu razvijenosti osamostalile su već postojeće pogone u proizvodni preduzeća. Pored toga neke zadruga pokrenule su osnivanje i štedno-kreditnih otšjeka.

Referat, a i diskusija istakli su pored ostalih pitanja da je kod

većine zadruga ove godine magao se osjetiti veći interes za orijentaciju trgovinske djelatnosti na otkup poljoprivrednih proizvoda, izuzev nekoliko zadruga koje su se nedovoljno založile u tom pogledu. Povećanjem otkupa poljoprivrednih proizvoda zadruga imaju mogućnosti da ostvare ne samo mnogo veći promet, već i da prihvate dobar dio poljoprivredne proizvodnje od svojih zadržara, a koji često puta naročito u rodnoj godini ostane neis-

korišten i izložen propadanju. S druge strane, gradsko tržište u takvoj situaciji ne samo da oskudijeva u sezonskim poljoprivrednim proizvodima, nego je zbog raznih prekupaca potrošač primoran da ih kupuje po mnogo većoj cijeni nego što bi bilo normalno. Za ilustraciju iznesen je primjer da su zadruga u Slatini i Blaskom ove godine prodavale gročde neklim trgovcima radujama u gradu po 50 dinara, da bi (Nastavak na 3 strani)

SAVJETOVANJE PRETSTAVNIKA PREDUZEĆA DOMAĆE MAŠINOGRAĐNJE U VEZI OPREME ZA TVORNICU CELULOZE

PODVOJENA MIŠLENJA U POGLEDU IZRADA KUHIAČA — ZA JEDAN DIO OPREME TREBAĆE LICENCE ILI KOOPERACIJA SA INOSTRANIM FIRMAMA — POTREBA ZA UVOZ VJEKOVATNO ĆE SE SMANJITI ZA OKO 35%

Nabavka i izrada opreme za buduću fabriku celuloze u Banjoj Luci bili su predmet opširne diskusije koja je vođena ovih dana

na sastanku predstavnika većih preduzeća mašinogradnje FNRJ u Banjoj Luci.

Predhodni sastanak predstavnika ovih preduzeća na kome je razmatrano ovo pitanje održan je početkom ovog mjeseca u Saveznoj industrijskoj komori — sekciji za mašinogradnju i metaloproduktivnu industriju. Ova sekcija je u principu usvojila da se razmatranje mogućnosti izrade opreme za veća postrojenja i kompletne fabrike organizuje u okviru nje. I upravo prva naša fabrika za koju će se izrađivati oprema u duhu te odluke biće buduća banjalučka Tvornica celuloze. Pitanje izrade ove opreme nije važno samo radi toga da bi se naša domaća mašinogradnja što više u njom angažovala i na taj način smanjila devizna sredstva za uvoz nego i sa tog stanovišta što je ovo prva fabrika ovakve celuloze u našoj zemlji. Naime obzirom da ona treba da daje celulozu za viskoznu i sama izrada opreme je radi toga dosta složena i delikatna. Upravo zbog toga da bi i pitanje učešća domaće mašinogradnje na ovom planu bilo što bolje riješeno, organizovan je sastanak predstavnika nekih preduzeća ove grane u Banjoj Luci.

Sastanku su prisustvovali predstavnici preduzeća »Ivo Lola Ribar« Beograd, »14 oktobar« Kruševac, »David Pajčić«, Beograd, Industrija traktora i mašina iz Zemuna, »Dura Đaković« iz Slavonskog Broda, Tvornice parnih kotlova iz Zagreba, »Jedinstva«, Zagreb, »Litostroja« iz Ljubljane, Strojne tovarne iz Trbovlja, »Metalna« iz Maribora, Industrijskog biroa iz Ljubljane i »Jelšingrada« iz Banje Luke, te stručnjaci fabrike celuloze Prijedor i fabrike celuloze u izgradnji Banja Luka. Sastanku je prisustvovala i direktor Uprave za investicijama izgradnju NR BiH ing. Simo Babić.

(Nastavak na 3 strani)

NA FUTURU KOMUNI

Nova prava narodnih odbora opština pripreme su za veće zadatke budućih komunalnih zajednica

Već duže vremena Narodni odbor sreza banjalučkog razmatra mogućnosti što većeg osamostaljenja opštinskih narodnih odbora. Naime, narodni odbori opština na području ovog sreza nisu imali skoro nikakvih većih prava koja bi uslovlila brži razvoj opštinskih područja. Bavile su se, uglavnom, sitnim administrativnim poslovima i u suštini rada nisu se mnogo razlikovale od ranijih mjesnih odbora, u kojima su izdavane razne potvrde, uvjerenja i slično. Svi su poslovi bili koncentrisani u Narodnom odboru sreza. Osnovno, što je opštine sprečavalo da utiču na brži komunalni, prosvjetni i zdravstveni razvoj svojih teritorija, je nesamostalnost u materijalnom pogledu. Za skoro najbitnije materijalne troškove moralo se tražiti odobrenje Narodnog odbora sreza. To dovoljno govori o tome koliko je to sputavalo brži napredak opština.

Težnja za decentralizacijom uprave i stvorenju uslovi društvenog razvika neodložno su zahtijevali razmatranje mogućnosti prenošenja izvjesnih prava sa Narodnog odbora sreza na odbore opština. Prvi pokušaj u tom pogledu učinjen je još ranije — prenošenjem prava prikupljanja poreza, a zatim, sređivanjem podataka o sposobnosti pojedinih opština da prime nove kompetencije. Već prvi podaci pokazali su da narodni odbori opština Laktaši,

Slatina, Čelinac i neke druge, osim ekonomske opravdanosti imaju i potreban aparat koji može da prihvati nove dužnosti.

Na posljednjoj sjednici Narodnog odbora sreza, koja je održana 18 decembra, iznesen je pred odbornike prijedlog za prenošenje nekih prava u nadležnost narodnih odbora opština. Dva iznečena prijedloga podstakla su veliki broj odbornika na diskusiju. Po prvom prijedlogu, predviđene kompetencije trebalo bi prenijeti na sve opštine, a po drugom, samo na neke, za koje se smatra da ih mogu primiti. U diskusiji je bilo raznih mišljenja. Neki su odbornici, na primjer, isticali da narodni odbori opština još uvijek nisu sazreli da prime veće poslove. Drugi su, pak, bili mišljenja da treba ista prava prenijeti na sve opštine, a mnogi su isticali problem kadrova.

Prema diskusiji, u početku se moglo zaključiti da se predstavnici opština kolebaju i plaše novih nadležnosti i da odbori opština nisu spremni da prihvate nove zadatke.

— Nemamo dovoljno kadra — to je bio zaključak mnogih diskutantata.

Postavilo se i pitanje može li Narodni odbor sreza pomoći opštini bar sa nekoliko službenika za finansijska poslovanja? Jer, prenošenjem kompetencije na opštine u odboru sreza smanjile se obim posla. Međutim, pokazalo se

da ni Narodni odbor sreza još uvijek nema dovoljno kadra.

Šta prenijeti u nadležnost opština? — o tome je takođe bilo riječi. Za prenošenje komunalne djelatnosti, narodnog prosvjeđivanja, za brigu o porodicama žrtava fašističkog terora i školskim kuhinjama, te dotacije društvenim organizacijama, bili su svi odbornici. Sporno je ostalo pitanje školstva. Da li raspored učitelja i inspekcije škola prenijeti na opštine? Dosta dugo je raspravljano o tome, da bi se konačno odlučilo da svu brigu o školama, isplati učitelja i ostalom vođe opštine a da inspekcija i raspodjela prosvjetnog kadra ostane u nadležnosti Narodnog odbora sreza. Na sjednici je osim toga bilo prijedloga da se industrijska, trgovačka i ugostiteljska preduzeća takođe prevedu u nadležnosti opština. Međutim, ovaj prijedlog je odbijen dok se ne vidi kako će se opštine snaći u svom novom poslu.

Nema sumnje da će opštine ovim novim pravima imati više posla, da će, vjerovatno, u nekim narodnim odborima u početku ići teško zbog pomanjkanja službeničkog kadra. Međutim, sigurno je, da će opština samostalno poslujući znatno lakše riješavati probleme svoga kraja.

Poseban značaj ovih novina u organima vlasti je u tome što će ugled narodnih odbora opština neuporedivo porasti.

D. P.

Кад одбор не дјелује као колектив

ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССРН У КРУПИ НА ВРБАСУ
УКАЗАЛА ЈЕ НА НИЗ СЛАОСТИ

Материјал изнесен у реферату Општинске конференције ССРН у Крупи на Врбасу пружио је присутнима детаљну слику о политичком, привредном, просвјетном и културном стању на овом подручју, и претстављао је необично добру подлогу за дискусију. У реферату је било доста говора о слабом политичком раду на терену, о заосталости, сујевјерју, разним појавама криминала итд. Поред наведених пропуста било је у реферату и лијепих примјера успјешног рада на политичком и просвјетном пољу.

Конференцији су поред делегата и гостију са терена општине присуствовали другови: Васо Гајић, члан Савезног одбора Соц. савеза и народни посланик Савезног вијећа, а испред Среског одбора Соц. савеза Тасим Мешковић и Марко Савинович.

У дискусији су узели учешћа многи другови, Воко Партало из села Јагара нагласио је у својој дискусији да је рад досадашњег Општинског одбора Соц. савеза био слаб. Послије неколико одржаних састанака по самом ослуштану, одбор је престао да дјелује као колективно тијело и био се готово потпуно расео. Такође су многи одбори основних организација ССРН били замрли са радом. Тако је случај у селима Вастаси и Љубачево. Друг Партало је изјавио да повозабрани општински одбор треба да пружи већу помоћ основним организацијама ССРН и на тај начин помогне људима у развијању политичког рада на селу.

Друг Владо Ђукић осврнуо се на досадашње пропусте у раду општинског одбора ССРН наглашавајући да је било случајева да делегати на конференцији и повозабрани чланови општинског одбора не преносе на чланство оне проблеме о којима је расправљала конференција или општински одбор ССРН на свом састанку.

Друг Мито Ђурковић, управник Шестогодишње школе изјавио је низ података о раду Народне омладине истакнувши да у треба пружити већу помоћ од стране ССРН. Око 12% неписмених са овог терена отида на оmlадину. Потребно је да кроз Соц. савез развијемо схватање код

родитеља о потреби и нужности што чешће састајања омладине кроз школе, течајева, курсева и развијамо физкултурни и културно-просвјетни рад.

Друг Бошко Кајкућ, командир вода Народне милиције говорио је о разним врстама криминала на селу и потреби колективне борбе против тог друштвеног зла. На примјер у Бачцу остао је без икаквог надзора један објект бивше СРЗ. Пола пријетна са те зграде однео је, патос отпаран а дрвенија разучена. Шишање коњских репова ушло је толике размјере да је свега 20% коња остало са читавим репом. Неки су несавјесни грађани у својој безобразности ишли толико далеко да су преко ноћи крали подишале са места на Врбасу у Бачцу. Против кра-

ђе као друштвеног зла треба да се боре не само органи власти, него читав народ, а у првом реду организације Соц. савеза.

У дискусији су учествовали и другови: Васо Гајић, Пеуља Стојић, Осте Балабан, Светозар Ерак, Марко Савинович, Тасим Мешковић, тако да је било говора и о културно-просвјетном раду, о успјешно започетом домаћинском течају, о раду културно - просвјетног друштва „Младост“, о потреби уношења већег броја новина и часописа у наше село, о отварању читалица, о бољем и садржнијем раду земљорадничких задруга, о потреби ширег учешћа жена на политичком и просвјетном раду и о разним другим проблемима.

М. С.

Један од видова борбе против заосталости је криво гледање неких родитеља на школовање дјецe

Подаци о броју неписмених на мрковоњском срезу показали су да у овом погледу има озбиљних слабости. Али се не може рећи да послеријатна наша акција описмењавања није имала плодова. Године 1945 било је на мрковоњском срезу око 25% неписмених. До данас број неписмених смањен је на око 35%. У том циљу, поред редовних школа, знатан успјех одиграли су разноврсни течајеви: алфаветски, продужни, домаћински, течајеви основних знања итд.

Међутим данас, када је добар број села већ добио основне школе, показује се појава да један број дјецe изостаје од школе. То је, у првом реду, одраз заосталости неких родитеља. То је и основни узрок школске апстиненције, нарочито за женску дјецу. У селу Грачима од 39 дјецe која не похађају школу, 37 су дјевојчице. Или од укупно 2.985 основаца на срезу, дјевојчица је само 1068, иако неки подаци говоре да их има више.

Око 350 уписаних ђака није похађало основну школу. Само

у селу Шековцима од школе је изостајало 74 обавезника. Подаци се односе на мјеста у којима већ постоје школе, обзиром да има још села која немају основну школу, или им је суједна удаљена.

То је условљавало да се морало прићи енергичнијим мјерама. Судија за прекршје био је зато оштрији према онима који су, служећи се разноврсним машинацијама, спречавали дјецу у похађању основних школа. Тако су пријеле 293 пријаве, па су кажњена 22 најизразитија родитеља. Казне су биле примјерне и ради тога су позитивно дјеловале на остале. Након тога у школу је пошло 250 досадашњих апстинената.

Ови примјери нису карактеристични за сва села на срезу, али су карактеристични за Подграшницу, Шеховце, Граце, Герзово и још нека. Па чак је и у граду било 35 дјецe која нису похађала школу.

Радивој Јарић

Течајеви за здравствено просвјетивање у први план

ОДРЖАН ЈЕ ПРОШИРЕНИ СASTANAK ОПШТИНСКОГ КОМИТЕТА НАРОДНЕ ОМЛАДИНЕ У ДОБРЊИ

На недавном одржаном састанку Општинског комитета Народне омладине на подручју Добрња коме су поред остали присутствовали просвјетни радници са овог терена и један дла чланова Савеза комуниста који раде у оmlадини расправљало се о досадашњем раду и задацима у наредним пе-

окаквим састанцима увијек претресао, не радили се мало učinilo да се рад покрене, озиви и да организација крене напред к извршавању нових задатака и проналажењу нових и садржнијих форми друштвеног живота.

Просвјетни радници са већ извр-

радом могли отпоче ти течајеви за здравствено просвјетивање омладине. Већ је неколико састанка одржано, формирани су иницијативни одбори, обезбједен основни материјал и просторије тако да ће ови курсеви почети са радом иза Нове године. На овом састанку је закључено да Општински комитет пружи помоћ и подршку уч-

ренима у раду и на обавјештавању омладине о njenom upišivanju у ове течајеве. Обзиром на прелатјече припреме за изборе у организацији Народне омладине, поједини чланови комитета задужени су да оду у села и засвоје те да тамо у активима одрже предизборне састанке са чланством. Иза тога, Комитет ће одржати поновни састанак са просвјетним и осталим јавним радницима са подручја општине на коме ће се размотрати стање у организацији и про diskutovati одговарајуће мјере и задаци за рад у идущој години.

Д. М.

Sa radom су отпочела 22 здравствена течаја на срезу Sanski Most

У овој години на Sanskom срезу са радом је завршило 28 здравствених течајева кроз које је прошло преко 850 полазника. По завршетку рада, формирана су 22 нова течаја који сада обухватају 514 полазника. Поред тога формиран је један течај прве помоћи који се уписао 34 полазника, а други се налази у формирању. Недавно је Срески одбор Crvenog krsta одржао семинар са учитељима са терена срезу на коме је претресан рад подmlатка у школама као и основни задаци који сто-

је пред овом организацијом. Организација Crvenog krsta на Sanskom срезу данас броји преко 6.200 чланова. Од тога на одрасле оппада 2.700 а 3.500 на чланове подmlатка.

Tokom цијеле године организација се здравствено и хигијенске акције, те предавања по селима која су имала за циљ подизање опште и личне хигијене. Rad је био нарочито појачан у јесенјим данима и за vrijeme Nedelje Crvenog krsta.

S. D.

Koliko cijenimo i poštujemo indijski narod rječito govori veliki i dugi put našeg Pretsjednika.

Posjeta druga Tita Indiji sve više prerasta u snažnu manifestaciju prijateljstva i obostrane želje za potpunijim upoznavanjem i zbiljavanjem.

Jugoslavija i Indija su zemlje različitih društvenih sistema, osobnih istorijskih puteva pa ipak sa frapantnom sličnošću.

Zar obje zemlje nisu vjekovima stradale od inostrane dominacije da bi vlastitim snagama i borbom ostvarili slobodu? Narodi i jedne i druge zemlje bore se da razvijajući sve unutrašnje produktivne snage osiguraju blagostanje u svojoj kući. Zbog toga su obje krvno zainteresovane da se očuva mir u svijetu, ali odlučnog stava kada je u pitanju sloboda i nezavisnost. Na međunarodnom planu i Jugoslavija i Indija bore se za prava svakog naroda da bez tuđeg tutorstva izgrađuje svoj život, bore se za međunarodnu saradnju pod ravnopravnim uslovima. Eto dokumenata koji nas upućuju jedne na druge iako živimo na dva kraja svijeta.

Kanije smo o Indiji malo služili, jedva se nešto pisalo. Predratni udžbenici i povremeni novinski članci dočaravali su nam to ogromno i gusto naseljeno prostranstvo Azije kao zemlju džunpla, maharadža, joga, brojnih ka-

sta i lova na tigrove. Malo se pisalo, a još manje znalo o Indiji.

Danas nije tako. Indija je slobodna država, velika sila i što je za nas najvažnije — naš iskreni prijatelj.

Stvaralačka današnjica koja je u stvari borba za vedru sutrašnjicu snažno i drastično odudara od tragične i sumorne jučerašnjice Indije. Otuda ne iznenađuje sve veće interesovanje naših građana za istorijski sud Indije.

Rabindranat Tagora, veliki pjesnik i mislilac Indije, koji svo-

jim literarnim i naučnim stvaranjem pripada čitavom svijetu, na samrtnoj postelji, 1941 godine, rekao je o kolonizatorskoj upravi u Indiji ove: »Kakvu će Indiju ostaviti oni za sobom, kakvu krajnju bljedu? Kada struje njihove vjekovne administracije nazad presuše, koliko će mnogo blata i dubreta oni ostaviti za sobom.«

I zaista, talog bjede, siromaštva i mnogih protivječnosti — posljedice gotovo dvjestogodišnjeg kolonizatorstva. Engleza su zapinjajuće. Osvajači Indije, pomognuti brojnim unutrašnjim suprotnostima omogućili su im da ovu

nekad banoslovnu bogatu zemlju pretvore u zemlju siromaštva. Glad je postala stalna i nemoguća u indijskoj kući. Samo u jednoj provinciji, Bengalu, od jeseni 1942 do ljeta 1943 godine umrlo je od gladi 4,3 miliona ljudi. 1928 godine jedan zvaničan izvještaj govori da u istoj provinciji »seljaci žive na takvoj hrani od koje bi i štakori počkali za pet nedelja«. I sto godina ranije povjerljivi izvještaji iz Indije pružali su sličnu sliku. Tako na primjer 1837 godine generalni guverner Indije u jednom spisu saopštava da se indiske provincije blijede od kostiju tkača uništenih pamučnom indu-

strijom. Kućna pamučna radinost poslije zemljoradne bila je najrasprostranjenije zanimanje u Indiji. I danas samo u provinciji Madras ima 600.000 ručnih tkača.

Paktirajući sa radžama i maharadžama na liniji zjedničke eksploatacije indijskog stanovništva, osvajači su se trudili da očuvaju kastinski sistem, to vjekovno proklestvo Indije. Trovali su odnose među muslimanima, bramancima i budistima, najjačim religijama. Pothranjivali su šovinističke sklonosti među brojnim jezičkim skupinama — u Indiji se govori na preko 200 jezika i jezičkih dija-

že zajedno snažnim ali nevidljivim vezama. Ali Kašmir, divna zemlja u podnožju Himalaja koja graniči sa Pakistanom i Indijom još nije pripojena Indiji. Preturaju se vijesti da će muslimani u Pakistanu odmah pobiti sve Induse, a Indusi u Indiji sve muslimane. To dovodi do građanskog rata koji je progutao blizu milion života, a zatim do snažnog talasa preseljavanja u oba pravca. Izbjeglice — u ovom slučaju to je značilo oko 20 miliona ljudi, kao neodoljiva lavina i snažna plima zapljuskivale su sve krajeve ove zemlje da bi prevršili mjeru pa-

STARO I NOVO U INDIJI

Piše: FAIK MEHANOVIĆ

lekača. I danas su Indijci prisiljeni da se u međusobnim odnosima i u skupštini služe engleskim jezikom, jer je u intelektualističkim i poslovnim krugovima najpoznatiji. Pa i kad su u avgustu 1947 godine bili prisiljeni da potpišu povelju o nezavisnosti Indije, potruđili su se da napakoste ovoj napaćenju zemlji. Podijelili su je na dvije države: Indiju i Pakistan. Mislili su — ko zna možda će ovako podijeljeni i zavadeni tražiti intervenciju. Pandit Nehru u knjizi »Otkriće Indije« na jednom mjestu priznaje: »Indija je svežanj protivječnosti, i odmah dodaje »koje se dr-

tnji i stradanja. Milione je trebalo prihvatiti, smjestiti i spasiti od bolesti i gladi.

U teškim porođajnim mukama rađala se sloboda Indije. U krajnje surovim uslovima Indija pravi prve korake u slobodu, zarezuje prve brazde u novi život. Koliko stvarnih rana, kakve složene probleme nasleđuje mlada država! Pa ipak, i ovdje kao kod nas, potvrđuje se istina da slobodnom narodu kad razveže sve svoje sputavane snage ništa nije nemoguće.

Jedva se navršilo sedam godina, a Indija je ne samo prebrodila prve teškoće i odredila smjernice

Savjetovanje pretstavnika preduzeća domaće mašinogradnje u vezi opreme za Tvornicu celuloze

(Nastavak sa 1 strane)

Prvi dan sastanka protekao je u upoznavanju pretstavnika preduzeća mašinogradnje sa opremom, odnosno o kakvoj se opremi upravo radi, a detaljno je raz-

uzmi izradu kuhača za fabriku. Jedino preduzeće u našoj zemlji koje je u mogućnosti da izradi ove dijelove je »Metalna« iz Maribora. Dok su pretstavnici nekih

Grupa stručnjaka koji su bili na savjetovanju

motrena i slična oprema kod tvornice celuloze u Prijedoru za koju su stručnjaci ove fabrike dali potrebna objašnjenja. Drugog dana nastavljeno je sa detaljnim upoznavanjem opreme kao i toga šta bi domaće mašinogradnja mogla da preuzme u pogledu njene izrade. Tom prilikom neka preduzeća dogovorila su se za zajedničko istupanje kod izrade na bazi kooperacije kao što su »Ivo Lola Ribar«, »14 oktobar«, Tvornica parnih kotlova i »Jedinstvo« iz Zagreba, »Metalna«, te Industrija traktora i mašina iz Zemuna i »Jelšingrad« kao druga, dok bi ostala preduzeća nastupala individualno.

U diskusiji koja je bila vrlo konstruktivna, zaključeno je da izradu jednog dijela opreme naša domaće mašinogradnja može bez daljnjeg da preuzme, dok će za njen drugi dio biti potrebna nabavka licenci. Kod trećeg dijela opreme biće potrebno da u ime domaće mašinogradnje jedno preduzeće (željeznik) stupi u vezu sa inostranom firmom radi kooperacije sa njom, dok bi se ostali dio opreme morao nabaviti iz uvoza. U toku diskusije pojavila su se podvojena mišljenja da li neka od domaćih preduzeća mogu pre-

preduzeća stali na gledašte da se ovi dijelovi mogu izraditi i da za to nema tehničkih problema, drugi su se izjasnili za to da i pored toga što nema tehničkih problema, ove dijelove treba naručiti iz inostranstva, obzirom da oni predstavljaju najosjetljiviji dio fabrike i njihova izrada zahtijeva dosta veliko stručno iskustvo. Na kraju pretstavnici preduzeća mašinogradnje upoznali su se sa rokovima dostavljanja potrebne dokumentacije, kao i ostalim pitanjima u vezi sa izradom opreme.

(č) Izvoda koji su po pristupačnoj ci-

Pored opšte borbe na planu unapređenja proizvodnje osnovna uloga zadruga je da postane snabdjevač tržišta i regulator cijena

(Nastavak sa 1 strane)

za ove kasnije prodavale na malo po 70, 90 pa i 100 dinara za kilogram. Da su ove zadruge ili bar jedna od njih u sezoni otvorile ga ove kasnije prodavale na malo vlastitu prodavnicu što im je čak i savjetovano, cijena grozda ne bi mogla da bude veća od 60 dinara po kilogramu zajedno sa ostalim troškovima. U selima oko Manjače, na primjer, gdje je voće naručito šljivu, ove godine donekle rodila, čitav rod je propao ili prepečen u raktiju samo zadruge što nisu bile spremne niti su se zauzele da ga na vrijeme prihvate. Zbog toga je ukazano da bi u ovom pogledu zadruge trebale da ubuduće posvete veću pažnju i da se već od sada pripremaju za prihvatanje poljoprivrednih proizvoda i pronalaženje tržišta.

U referatu je dalje istaknuto da pitanje istupanja zadruga na tržištu nije tako jednostavno, kako se na prvi pogled to zamišlja. Prije svega tu se ne radi samo o jednoj nego o većem broju zadruga koje bi trebale da iduće godine organizovano istupe na tržište bilo sa proizvodima sa svojih ekonomija ili pak sa proizvodima koje će otkupljivati od svojih zadrugara. Trebaći takve oblike i način izbacivanja proizvoda na tržište bez ili sa što manje nepotrebnih posrednika, naročito onih koji lako dolaze do neopravdanih zarada na štetu potrošača kao i proizvođača — zadatak je koji se u ovakvoj situaciji pokazuje kao važan i neodoljan. Ako se pade od toga da se u selima Banjalučkog sreza mogu otkupiti velike količine raznih pro-

izvoda koji su po pristupačnoj cijeni mogu prodavati i da ih u uslovima rodne godine gradsko tržište ne može sve ni apsorbovati, onda je neshvatljivo zbog čega neki bliži industrijski centri kao što su Jajce, Prijedor, Drvar, Travnik i drugi u njima oskudijevaju. Radi ilustracije treba istaći da je 1952 godine paradajz u Drvaru prodavan 40 dinara za kilogram, a u isto vrijeme u Banjoj Luci po cijeni od 5-6 dinara. Naravno da se to dvostruko šteto odražava — jednako za potrošača kao i na proizvođača koga upravo niske cijene distimulšu zbog nedovoljne cirkulacije proizvoda na tržištu i nesposobnosti trgovačke mreže. Slična je situacija i sa mlijekom koje se na pijaci u Banjoj Luci prodaje po 35 dinara za litar, dok bi zadruge mogle da ga na selu otkupljuju po 20 dinara. I dok s jedne strane na selu mlijeka ima dovoljno, dotle ga je u gradu nedovoljno i po cijeni od 35 dinara. U referatu je konstatovano u vezi sa ovim da za bolju reorganizaciju tržišta poljoprivrednim proizvodima način zadrugama još mnogo čega nedostaje — u prvom redu shvatanja kod rukovodnih ljudi u njima da je to pored razvijanja i unapređenja poljoprivredne proizvodnje jedan od njenih osnovnih zadataka — da prihvati proizvode svojih zadrugara kao snabdjevač tržišta i da one budu regulator cijena. S druge strane i postojeći trgovački kadar u zadrugama dobrim dijelom je nesposoban i nedostatan za jedan širi poduhvat na ovom planu. Pored toga postavlja se kao zadatak da one zadruge koje imaju svoje ekonomije već sada i preko zime izvrše pripreme za proizvodnju raznog povrća, a ondje gdje postoje uslovi treba da se orijentišu na proizvodnju sjemena i krmnog bilja za ishranu stoke, kao i na uzgoj voćnjaka obzirom da bi ove grane uglavnom zasada trebale da sačinjavaju strukturu poljoprivredne proizvodnje ovih ekonomija. Zadruga u Kobalovcima predložila je, na primjer, proizvodnju povrća na četiri hektara, a pasulja na oko 20 hektara.

Pored ostalih značajnih mjera koje je Savez u proteklom pe-

riodu provodio u cilju unapređenja rada u zadrugnim organizacijama, u referatu je spomenuta i akcija za unapređenje peradarske proizvodnje. Zapaženo je da je konjunkturna peradarskih proizvoda na tržištu osjetno pojačala interesovanje proizvođača za ovu granu manjeviše gotovo u svim selima Banjalučkog sreza. Iz sredstava koje su dali »Zadružni magazini« i Narodni odbor sresa, Savez je nabavio 1819 komada rasnih pijetlova koji su podijeljeni izvjesnom broju zadruga. Zadruge u Ivanjskoj i Piskavici su vrlo dobro organizovale dijeljenje pijetlova zadrugarima, dok su neke zbog slabog interesa zapostavile njihovo prihvatanje i njegu i dozvolile da ih izvjestan broj ugine.

Na kraju, između ostalog u referatu je bilo riječi i o potrebi osnivanja društva naprednih poljoprivrednika u zadrugama putem njihovog organizovanja u zadrugne sekcije, kao i u vezi s tim formiranje odgovarajućih odbora od najboljih članova ovih društava koji bi objedinjavali njihov rad i vodili na širem planu borbu za unapređenje pojedinih grana poljoprivrede. Činjenica da za takva društva postoji interes u nižu sela, kao i to da su u nekim od njih ona već osnovana, najbolje govori da je sada potrebno pristupiti konkretnoj organizaciji njihovog rada i pružanju potrebne pomoći. Preko ovih društava kroz upoznavanje sa savremenim načinom obrade zemlje, uzgoja stoke i peradi, kao i primjene raznih drugih mjera, ona će brzo pokazati opravdanost svog postojanja kao jedna od novih formi za šire zahvatanje problema unapređenja poljoprivredne proizvodnje.

Poslije završene diskusije po referatu o radu Saveza, plenum je dao saglasnost na budžet Saveza za ovu godinu, usvojio izmjenu dosadašnjih pravila o radu i izvršio dopunu predsjedništva Saveza izborom novih članova. Osim toga osnovan je i odbor ženazadrugarki. Plenum je usvojio da referat i diskusija o problemima koji su tretirani kroz njih posluže kao smjernice za dalji rad po određenim pitanjima. (č)

Uspijena izložba Narodne tehnike u Novom

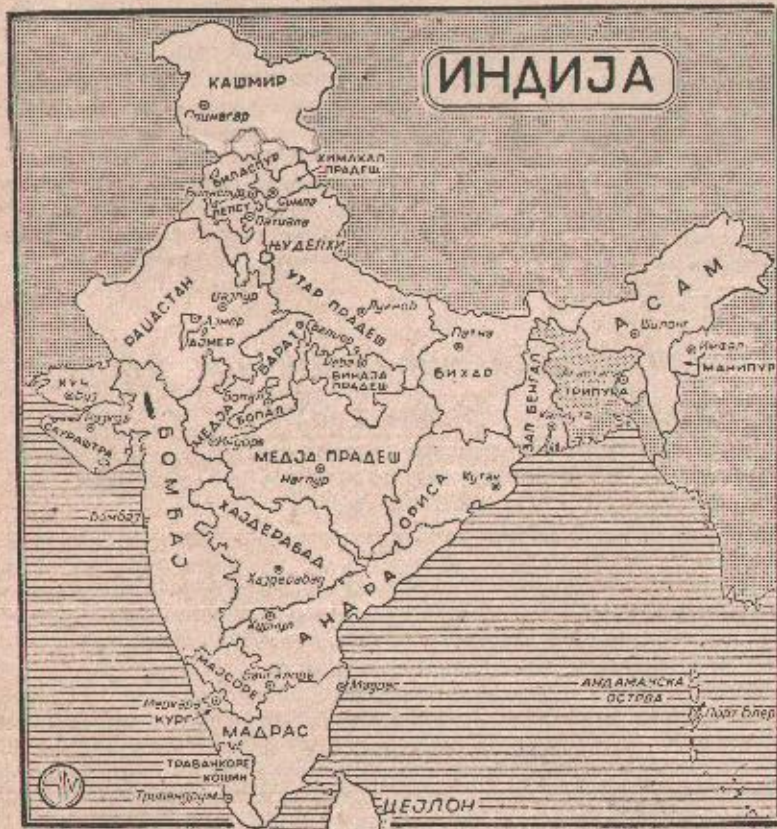
Posko dvije hiljade posjetilaca prošlo je kroz izložbu narodne tehnike koju je organizirao Sreski odbor Narodne tehnike za srez Bosansko-ševki.

U tradskoj čitaonici izložen je veliki broj različitih amaterskih radova pa čak i jedna difuzna radiostаница koja je radila na talasnoj dužini od 202 metra. Preko ove miniaturne radiostанице, koja je privukla

pažnju posjetilaca, vršen je prenos muzičkih i govornih emisija. Program su ispunjavali nastupi članova Kulturno umjetničkog društva »Mibo Šurčan« iz Bosanskog Novog i literarne družine »Petar Kocih«.

Izložbu su u velikom broju posjetili učenici srednjih škola i radnici iz kolektiva »Саца« iz Bos. Novog.

Д. Мутić

vanje. Na prvom mjestu kod nas su ekonomski zadaci. Snaga jedne zemlje zavisi od ekonomske snage njenih gradana, kao što sva politika zavisi od ekonomike. Nauka je osnovica našeg rada. I bitno je povezati je sa praksom, sa industrijom i poljoprivredom. Ali najvažnije od svega to je saradivati sa narodom.

Ekonomska zaostalost, fizička izumorenost stanovništva, vjekovni fanatizam, vjerske predrasude, jedva završeni bratoubilački rat, glad, milioni izbjeglica i mnoštvo drugih teškoća predstavljale su teško breme sa kojim su se uhvatili u koštac Indijski narod i vlada. Rehabilitacija miliona izbjeglica bila je jedna od akutnih teškoća. Ulažući ogromna sredstva i dobru volju Indija je te beskućnike, sa manjim izuzecima, uključila u privredu i normalan život. Tu se često radilo o ljudima koje je trebalo reorientisati na novu privrednu djelatnost pa je Centralna indijska vlada organizovala škole i kurseve u cilju osposobljavanja za nove profesije. Bio je to poduhvat gigantskih razmjera.

Pelegodišnji plan Indije nije trebao samo da udari temelje i određeni smjernice. Zadaci su bili neposredniji i određeniji: pomoći prosperitetu građana i spasiti zemlju od hronične gladi. Kao i kod nas, pošlo se od jedino pravilnog puta: elektrificirati zemlju i dati joj industriju. Indija je imala još jedan hitan zadatak: natopiti sušnu zemlju, odnosno izgraditi irigacioni sistem.

Kakvi su rezultati tih nastojanja? Evo nekoliko primjera. Pošlo se od prosvjete. Osnovno školstvo postalo je obavezno i besplatno. Na sve strane otvorene su srednje škole raznih tipova, danas ih ima preko sedamstot hiljada, 24 univerziteta davaće desetine i stotine hiljada visokokvalifikovanih kadrova (samo u Indiji se za sada plaća školovina a na univerzitetima i ispitne takse).

Zadivljujući je napor Indije da na naučnom polju slijedi put velikih nacija. Nauka je stavljena u službu napretka zemlje. Osnovan je čitav niz naučnih institucija kojima indijska vlada daje velika sredstva. U tim institutima rade pretežno Indijci. Među njima ima naučnika svjetskog glasa kao što je na primjer Baba, direktor nuklearnog instituta u Bombaju. Fizički institut u Bangaluru činio je čast svakoj velikoj državi. Njime rukovodi čuveni indijski naučnik Raman, koji je još 1930 godine dobio Nobelovu nagradu za fiziku. Svi ti instituti tijesno su vezani sa praksom i nacionalnom privredom. Indija ima dovoljno plodne zemlje koja bi mogla da prehrani svih 370 miliona Indijaca, ali ima malo gorčina. Zato Indijci ulažu napore da u bezvodna polja navrate vodom bogate rijeke. Podiže se nekoliko brana od kojih je mamutski projekt Bhakra-Nangal najveći. Planinska rijeka Salt-dž koja izvire u predjelima snježnih Himalaja nosi u svom koritu velike, ali do sada malo korištene količine vode. Na

toj rijeci gradi se — djelomično i završenih — nekoliko brana koje će davati struju i pomoći navodnjavanju polja. Brana Bhakra biće visoka 200 metara a duga preko pola kilometra. Ta i ostale brane dajuće preko milion kilovata sati. U produženju brana izraduje se 1600 kilometara kanala koji će provoditi vodu za natanjanja dva miliona hektara plodne pondžabske zemlje. Radovi na ovom irigacionom sistemu traju punih šest godina a završiće se 1960 godine.

Uporedo s ovim Indija podiže i svoju tešku industriju emancipujući se od uvoza a naročito stranog kapitala. Osvajači su, naime, mislili, da će kapitalizam držati ključ indijske privrede u svojim rukama. Kako su ih slobodni Indijci razočarali!

U međunarodnim zbiljavima prisustvo Indije sve se više osjeća. Trezvenim stavom, samostalnim nastupom i humanim odnosom, Indija uživa simpatije svih slobodoljubivih naroda svijeta. Dinamična figura Džavaharlala Pandita Nehrua postaje vodeći faktor političkog života Azije.

Putujući često prostranim indijskim provincijama između dva svjetska rata i propovjedajući neposlusnost prema kolonizatoru Mahatma Gandhi je govorio: »Dižite glavu, ne bojte se!«

Danas Indijci sa pravom mogu da drže visoko glavu, da se ne boje nikoga i da vedra čela gledaju na svoju budućnost.

svoga razvoja nego je i udarila solidne temelje ekonomskog i prosvjetnog razvoja. Na povratku iz Indije članovi naše misije dobre volje sastali su se januara 1953 godine sa Nehruom, čavjekom og-

romnih intelektualnih i radnih sposobnosti, simbolom slobodne i stvaralačke Indije. U razgovoru sa njima rekao je: »Ništa nećemo da krijemo, jer kritičko znači slabiti snage za njihovo savladiva-

Organizovanijom higijensko-tehničkom zaštitom doprinijelo bi se smanjenju oboljenja u našim preduzećima

ŠTA GOVORE PODACI O BROJU BOLOVANJA RADNIKA I SLUŽBENIKA U PREDUZECIMA — ZBOG NEDOVOLJNE ZDRAVSTVENE PROSVJEČENOSTI NAJVIŠE JE OBOLJENJA OD STOMAČNIH BOLESTI

Prema podacima kojima raspolaže Inspekcija rada Narodnog odbora grada Banje Luke, broj bolovanja radnika u banjalučkim preduzećima još uvijek je prilično velik. U dvanaest različitih preduzeća, na primjer, prosječni procenat radnika koji su bolovali u periodu avgust — novembar iznosi 16,2%. Najveći procenat bolovanja bio je u preduzeću drvne industrije «Vrbas» i on iznosi 34,1% a zatim slijede Tvornica duvana sa 26,2%, «Jelšingrad» 24,2%, «Pliva» 19,5%, «Rudi Čajavec» 16,9%, «Vitaminka» 16,2%, «Pavao Radan» 14,1%, Električno preduzeće Banja Luka 11,6%, Preduzeće za održavanje pruge 10%, Vojno građevinsko preduzeće 7%, Ložionica 6,7% i pilana Gornji Seher sa 6%.

Iz ovih nekoliko podataka vidi se da je procenat bolovanja radnika u većim i razvijenijim preduzećima daleko veći nego što je to slučaj u manjim radnim kolektivima. Tako je, na primjer, u Preduzeću drvne industrije «Vrbas» u pogonu pilane procenat bolovanja u toku mjeseca veći za 7,3% ili za više od pet puta od procenta bolovanja u Vojnom građevinskom preduzeću. Sličnih nesrazmjera ima i kod drugih preduzeća i oni vrlo reljefno govore da rješavanju mjera na polju higijensko-tehničke zaštite, kao i na planu borbe za podizanje zdravstvenog stanja radnika nije svagdje podjednako prilagođeno. I u to nas može uvjeriti pregled kretanja bolovanja koji pokazuje tendenciju njihovog porasta kod većine preduzeća. Radi ilustracije može se navesti da je u «Jelšingradu» u avgustu bolovalo 19,4% a u oktobru 25,2% radnika i službenika. U preduzeću «Vitaminka» na primjer bolovalo je u avgustu 11,6%, a u oktobru 23,4%, dok je u isto vrijeme u Tvornici duvana u avgustu bolovalo 20,9%, a u oktobru 23,4% svih radnika i službenika. Nesumnjivo je da su povećanju procenta oboljenja doprinijeli i vremenski uslovi u toku jeseni, ali i pored toga ove brojke ukazuju da se potrebne preventivne mjere u cilju sprječavanja oboljenja ne preduzimaju na vrijeme. Isto tako može se uočiti da nema naročitih razlika u procentima bolovanja između preduzeća koja rade pod vrlo povoljnim tehničkim i higijenskim uslovima i onih kod kojih su ti uslovi teži. Tako na primjer Preduzeće za opravku kola i lokomotiva radi pod težim uslovima od preduzeća «Rudi Čajavec» koje ima odlične higijenske i tehničke uslove rada, ali i pored toga procenat bolovanja kod ovog drugog je veći. Ovakvih i sličnih nesrazmjera ima i u drugim preduzećima i oni zaslužuju da kolektivni i organi upravljanja u tim preduzećima na vrijeme razmotre sva pitanja i da se pozabave ovim problemom.

Na nedavno održanom sastanku u Zavodu za socijalno osiguranje kome su prisustvovali i zdravstveni radnici, konstatovano je da najveći procenat oboljelih radnika i službenika otpada na mlade ljude, što je svakako nenormalno i zabrinjavajuće. Tom prilikom je istaknuto da se najveći broj oboljenja odnosi na stomačne i crijevne bolesti. Ovaj momenat upravo govori o nepoštovanju i nepridržavanju najosnovnijih higijenskih propisa, kao i o slabo zdravstvenoj prosvječenosti radnih ljudi u preduzeću. S druge strane ova činjenica ukazuje i na slabu brigu preduzeća o higijenskim i tehničkim uređajima kao i o neprovođenju preventivnih mjera za sprječavanje oboljenja ove vrste. Polazeći od toga da naša društvena zajednica stalno posvećuje veliku pažnju zdravstve

noj i radnoj sposobnosti naših trudbenika, kao i na planu podizanja njihovog životnog standarda, pred organe upravljanja i sindikalne podružnice u kolektivima postavlja se kao važan i neophodan zadatak da na svojim sastancima svestrano razmotre i diskutuju ovaj problem i provedenjem raznih mjera doprinesu njegovom rješavanju. O problemu higijensko-tehničke zaštite nedavno je diskutovao i Centralni odbor Saveza sindikata, a i Savezna Narodna skupština donijela je novi Zakon o zdravstvenom osiguranju koji će svakako mnogo doprinijeti u pogledu njegovog rješavanja.

M. Ajder

Добар рад Среске пољопривредне станице у Босанској Градишци

Иако врло млада установа јер је основана тек ове године, Среска пољопривредна станица у Босанској Градишци у току ове године постигла је добре резултате на плану унапређења пољопривреде у овом срезу. Повољне временске прилике омогућиле су да се јесења сјетка обави на вријеме, иако се очекивало да ће због поманкања квалитетног сјемења сјетка озимих житарица подбацити. Срески задружни магацин се на вријеме побринуо око набавке сјемења и у ту сврху још у току вршидбе склопио је уговоре са пољопривредним предузећима у Словенији за набавку сјемења. Овај магацин поред преко 12 вагона квалитетног сјемења пшенице продао је пољопривредним про-

Стари Мајдан добио електрично освјетљење

Стари Мајдан је уочи Другог свјетског рата имао електрично освјетљење, које је било у погону само неколико мјесеци. Током рата је електрични вод скрпа са свим уређајима и инсталацијама уништен. Радни колектив радника Лјубије из средстава за самостално располагање из 1952 године дао је Народном одбору општине Стари Мајдан износ од 2.000.000 динара са приједлом да се општине са изградњом далековода ради електричног освјетљења Старог Мајдана. Поред тога колектив радника дао је материјал у вриједности од око 2.000.000 динара, а мјештани Старог Мајдана добровољним радом на изградњи далековода, трафо-станице и мјесне мреже уштедјели су око 1.000.000 динара.

У току извођења радова на изградњу далековода, Народни одбор општине имао је poteškoća

Грађани Котор Вароша задовољни су радом свог Културно-умјетничког друштва „Zora“

Поводом Дана републике KUD «Zora» у Котор Вароши приредило је успјело позоришно веће изводети драму «Зулумџар» од Св. Цорвића. У изведби су се нарочито истакли аматери Војо Штилић, који је играо главну улогу, зајим Омер Ахмић и Крунослав Голубовић.

Овом приликом морамо се захвалити и друговима из Банјалуčkog позоришта који су друштву ставили на располагање потребну гардеробу, тако да је остварена врло потребна сарадња једног већег позоришта као што је Банјалуčko са културно-умјетничким друштвима и на тај начин помогнут у подизању квалитет приредби.

Лијеп приход од ове приредбе на

У КЉУЧУ ЈОШ ДВИЈЕ АПОТЕКЕ

Све до скоро у Кључу је постојала свега једна апотека. Она није могла да задовољи потребе народа овога краја, обзиром на величину среза и број запослених радника у дрвеној индустрији. Осим тога, Кључки срез је још од својих давнина познат по изјасном броју проширених заразних болести.

У циљу подизања здравственог стања народа на овом срезу НОС донио је одлуку да се поред постојеће апотеке у мјесту отворе апотеке у Рибнику и Саници. У ту сврху набављени су једна апотека са добром опремом која ће се смјестити у самом мјесту, док ће постојећа апотека бити дата Рибнику и Саници. У Саници се већ преносе дијелови апотеке из Кључа која ће ускоро бити отворена.

P.

извођачима и преко 5 вагона умјетног гнојива. На парцелама неких произвођача први пут је примјењена правилна употреба квалитетног сјемења уз користење осталих агротехничких мјера за повећање приноса.

Поред унапређења ратарске производње, станица поклања велику пажњу такође и унапређењу воћарства. Сада се спроводи обавезно механичко чишћење и прскање воћњака које уз неколико отежава недостатак средстава за прскање. Станица је израдила план одржавања низа крајних семинара и предавања из области унапређења пољопривреде који ће се одржавати у току зиме по већим селима овог среза.

C. B.

NOVE POŠTE NA SREZU BOSANSKONOVSKOM

Пошљке из села Сводне редовно су закашњавале по неколико дана а у обратном смјеру путевале су и по неколико мјесеци. Често пута селјаци су добили обавијест да доду у Народни одбор среза да би им била уручена писмо, дописница или čekовна упутница. Понекад су други селјаци дивљали пошту за своје сусједе, затим би је остављали код куће гдје би она остала мјесец дана а власнику би била уручена тек када би се netko од укућана сјетио да је преда оним на кога је адресирана.

Ништа боље станје није било ни са општинским подручјем Сућаца које је неколико километара удаљено од главне цeste. Једина веза села одржавана је коским саобраћајем. Сућаца је од Босанског Новог удаљена 13. а од најближе жељезничке станице 7 километара. Зато су се претходно морали поставити stubovi за телефонску линију, обезбједити просторије за нову пошту, монтирати потребни уређаји итд. Овај посао је са успјехом завршен.

Ништа мање напора није уложено код отварања треће поште коју је недавно добило село Ravnice.

Отварањем поште у Сућаци, Сводни и Ravnicama, све општине на срезу босанско-новском повезане су са центром, а пошта се редовно и на вријеме dotura омишља на које је адресирана. Исти-

на, тек у narednoj — 1955 godini — biće mnogo učinjeno na poštovima šire dostave.

Dragoljub Mutić

Подградци, Турјак, Романовци и Топола добили пошту

ПРОШИРЕНА ЈЕ ПТТ МРЕЖА У БОСАНСКО - ГРАДИШКОМ СРЕЗУ

Последњих година у Босанско-градишком срезу много је учињено на проширењу поштанске службе и телефонског саобраћаја. Док је раније постојала само среска пошта која је имала свега једну телефонску линију, сада су уз помоћ Народног одбора среза и народних одбора општина сва општинска подручја добила своје поште или директне телефонске прикључке на среску пошту у Босанској Градишци. Поште су отворене у Подградцима, Турјаку и Романовцима, док су подручје Вистрица, Лјамичи и Церовљани засада повезани телефонским саобраћајем са среском поштом. Много је постигнуто и на томе да се пошта што уредније доставља у села већих општинских подручја. Ово је поред тога што је омогућило уреднију доставу дневне штампе и часописа допринијело и бољем обављању поштанских услуга.

C. B.

Одржана је годишња скупштина Удружења учитеља

У ДУБИЧКОМ СРЕЗУ РАДИ 58 ДОМОВА КУЛТУРЕ И 20 БИБЛИОТЕКА И ЧИТАОНИЦА

На годишњој скупштини Удружења учитеља Босанско-дубичког среза која је недавно одржана у школи у селу Мравовцима која носи име учитеља новоборца Николе Лукетића, свестрано је размотрена активност учитеља у раду школа као и њихово учешће у друштвеном животу села. Послије исцрпног реферата о раду Удружења у прошлој школској години развила се дискусија у којој су освјетљени проблеми школа овог среза и указано на задатке у будућем раду. Између осталог дискутовано је и о описмењавању, односно обухватању у школе дјеце палих бораца, обзиром да је изјезан број те дјеце напустио школу или један од течајева за описмењавање. Пошто су нека од те дјеце већ одавно прерасла године за редовно школовање, усвојен је закључак да се код појединачних случајева учитељи са своје стране појединачно заложу да се она описмене. Усвојен је и пријед-

лог да се повремено у школама одржавају и часови из моралног васпитања како би се путем њих дјеца палих бораца упознали са примјерима из живота и ради њихових старијих другова и бораца НОВ-а.

На скупштини је истакнуто да су учитељи Босанско-дубичког среза уз помоћ Народног одбора среза и друштвених организација много допринијели израђивању и уређењу домаова културе, као и сређивању сеоских библиотека и читалница. У срезу је досада отворено 58 домаова културе, 20 библиотека и исто толико читалница. Исто тако велики број учитеља учествовао је у раду Народних универзитета на коме је само у прошлој години одржано 2.069 разних предавања из културног, политичког и друштвеног живота, као и у акцијама за уређење партизанских гробља у Крушковцу и Равни.

Б. Радош

Усјела акција здравственог просвјетивања у селима кључког среза

У ТОКУ АКЦИЈЕ ИЗВРШЕНА ДЕЗИНСЕКЦИЈА 2008 ПРОСТОРИЈА И ИЗГРАЂЕНО 323 НУЖНИКА У СЕОСКИМ ДОМАЊИНСВИМА

Народни одбор Кључког среза у заједници са Санитарно-епидемиолошким станицом у Бањој Луци организовао је почетком овог мјесеца акцију здравственог просвјетивања на подручју општине Ситница. Екипе су за вријеме свог рада обишле 751 домаћинство у којима је дала низ савјета у погледу одржавања личне хигијене и чистоће у кући и ван ње, као и за изградњу нужника и хубришта. Поред тога на састанцима са укућанима у домаћинствима екипе су давале и разна објашњења о начину предохране против заразних болести. Њега дојенчади и свих осталих видова личне и комуналне хигијене. Екипа је за вријеме свог бављења извршила дезинсекцију 2008 просторија, а поред тога што је недостајао грађевински материјал,

изграђено је 323 нужника и започела изградња још 362. У заједницама Шајини и Јаковљевићи код дјеча су обављени прегледи на тријевне паразите и том приликом утврдило се да је 95% дјеце било заражено са њима. Осим тога екипа је вршила преглед школске дјеце на трихофитију и фавус и сви препарати послани су на преглед Кожно-венеричном диспансеру. Показало се да недостатак пијаће воде у многим селима ове општине представља најважнији проблем за сређивање хигијенских прилика, будући да се проведеним хемиским анализама утврдило да су многе воде загађене шкодливим минералним састојцима због тога што крашки терен онемогућује филтрацију подземног тока воде.

Н.

Предвиђа се да ће штета проузрокована за јесење усјеве бити велика. Мирко СТУДЕН

Komorni koncert sarajevskih umjetnika zaslužio je aplauz naše publike

Nema ni puna dva mjeseca, kako je u Sarajevu osnovan gudački kvartet, čiji su članovi: Aleksandar Segedi - I violina, Josip Rigo - II violina, Dragutin Aranj - viola i Pavle Stojković - violončelo. Unatoč tako kratkog postojanja, kvartet je odlično usviran. Vidi se, da su svi članovi ovoga komornog tijela, sa ozbiljnošću i predanošću, pristupili radu.

Realizacija jednog komornog djela je problem složen iz raznih komponentata, koje uslovljavaju, do kojeg se stepena ovakvo tijelo uzdiglo. Za održani koncert možemo reći da je uspio i da smo žali savjesne i kulturne umjetnike koji su postigli visok stepen skupnog muziciranja i kod kojih je postignut odnos međusobne ravnopravnosti instrumenata.

U prvom dijelu programa izveden je Bokeršijev kvartet u A-duru Op. 33 br. 6, koji zrači svojom elegancijom glukošću i jednostavnošću. Gotovčeva - pjesma i ples Op. 16 je značajno djelo sazidano na nekim narodnim temama.

U drugom dijelu programa izveden je genijalni kvintet u A-duru Op. 81 Antonina Dvoržaka uz sudjelovanje naše istaknute pianistkinje Sofije Deželić. Ovo djelo koje spada u red najviših dostignuća komorne muzike iz druge polovine prošlog stoljeća, stavlja pred izvođače teške zadatke.

To je djelo bogatih ugodaja raskošnih muzičkih misli, sazidano iz četiri stavka, od kojih se po ljepoti ne zna koji je ljepši.

Oduševljenim aplauzom publike, naši umjetnici su bili izazvani na kraju programa još jednom na

podium, te su kao dodatak izveli još jednu tačku, koja je umjetničkom izvedbom izazvala kod publike kulminaciju muzičkog užitka na komornom koncertu »Molitvu toredora« Joakima Turine. D. S.

U Baњoj Luci je potrebno otvoriti Srednju muzičku školu

U našem gradu radi Niža muzička škola koja je formirana još 1946 godine. Ova škola je okupljala talentovanu djecu i davala najosnovnije muzičko obrazovanje i razvijala interes za ovu granu umjetnosti na je bilo lijepih primjera uspjeha.

U prošloj godini škola je dobila vrlo dobre prostorije u Dому kulture čime su stvoreni uslovi za još bolji rad. Tenkoča još ima, jer škola još nema onoliko instrumenata koliko bi odgovaralo vječnim potrebama, ali pored toga ta škola već ima tako solidnu osnovu da se može razmišljati o širenju djelokruga vječnog rada.

Školski odbor pri svojoj školi je razmatrao pitanje otvaranja Srednje muzičke škole na je na svojim sastancima došao do zaključka da je potrebno da se već u idućoj školskoj godini

otvori prvi razred Srednje muzičke škole. Kao glavni razlog i činjenice koje opravdavaju taj zaključak jesu što je Baњa Luka stvarno centar koji bi mogao da pruži mogućnost školovanja najtalentovanijoj djeci iz ovih krajeva. Kroz ovu školu bi se i najbrže došlo do nastavnog kadra koji je itekako potreban našim srednjim, a naročito Osmogodišnjim školama. Kako su Osmogodišnje škole bez u razvoju školstva to bi otvaranje muzičke škole značilo i ispoljavanje razvoja našeg školstva. Školski odbor ove škole je analizom došao do zaključka da se uslovi za rad ove škole mogu stvoriti i bez naročitih tenkoča, na se nada u uspješnom riješenju ovog važnog i aktualnog pitanja. B. T.

Deset premijera za godinu dana svoga rada

AMATERSKO POZORIŠTE U PRIJEDORU PROSLAVILO JE GODIŠNJICU SVOGA RADA

Izvedbom pozorišne komedije »Dr« od Branislava Nušića, Amatersko pozorište u Prijedoru proslavilo je godišnjicu svoga rada. Za vrijeme proslave izveden je i

pozorišni komad »Koenovi« od Zlatka Hrbačeka, te priredena izložba o radu pozorišta u toku godine.

Amatersko pozorište u Prijedoru osnovano je prošle godine kra-

jem novembra i početkom decembra na inicijativu drugova: Zivka Protića, Abida Budimlića, Ace Topalovića, Safeta Dorocića, Abdulaha Seferovića, te uz punu podršku narodnog poslanika Mice Vrhovca i predsjednika NOS-a Milana Vrhovca, Meho Radasić, načelnik Savjeta za prosvjetu i kulturu mnogo je pomogao ovu inicijativu. Izabran je upravni odbor od 17 članova čiji je predsjednik narodni poslanik Mica Vrhovac. Takođe je izabran i umjetnički savjet sa 16 članova. Tako je ovo pozorište postalo stvarnost nekadašnje mašte Prijedorčana. Narodni odbor sreza i opštine dali su dotaciju ovom mladom pozorištu i na taj način omogućili da pozorište izvede tehnički opremljene predstave. Za režisera je bio angažiran Zoran Panić, član Banjalučkog pozorišta. Prvi komad bio je »Put u zločin« od M. Kranjca. Pozorište je imalo uspjeh. Zatim su se redale predstave jedna za drugom. Pozorište je u svoj djelokrug privuklo sve one koji su imali malo interesa za glumu. Broj članova se povećavao i stvarao se kvalitetan kadar koji je sve predstave ostvario sa uspjehom. Za godinu dana rada ovog pozorišta izvedeni su slijedeći pozorišni komadi: »Podvala« od M. Glišića, »Izbračica« od K. Trifkovića, »Odrpanci« od Matije Bora, »Dva narednika« (nepoznat pisac), »Organj i Pepeo« od M. Pucove, »Zajednički stan« od Dobričevića, »Koenovi« od Zlatka Hrbačeka. Veće humora i pozorišna komedija »Dr« od B. Nušića. — ukupno deset premijera. Umjetnički najdotieranija predstava bila je »Odrpanci« od Matije Bora koju je režirao Zoran Panić. »Dva narednika« doživjela su najveći uspjeh kod publike. Pozorište je za godinu dana dalo 35 predstava koje je posjetilo preko deset hiljada gledalaca.

Amatersko pozorište u Prijedoru broji danas 30 stalnih članova i to većinom prosvjetnih radnika. To je jedan nedostatak ovog mladog pozorišta, što u svom sastavu nema više radnika.

Pri ovom pozorištu formirana je i pionirska grupa, koja ovih dana uvježbava »Snježanu«.

Trivo ZOLAK

Dvije književne večeri mladih

Klub mladih pisaca priredio je u sali Doma kulture, u ponedjeljak 20. ov. mj. Književno veče. To je ujedno i prvi nastup ovoga Kluba u okviru Centralnog kulturno umjetničkog društva mladih »Veselina Masleše«.

Radove su čitali: Biljana Milić (pjesme), Dobrota Lošić (pripovjetka), Mesud Islamović (pjesme), Hamid Huseđinović (fragmenti za dramu), Smiljan Šilić (pjesme), Dušan Bursać (pripovjetka) i Radenko Radenović (odlomci iz poeme).

Pjesme Biljane Milić, iako tople i muzikalne, nisu mogle biti primljene kako zaslužuju radi suviše tihog čitanja, pa su, uglavnom, ostale nerazumljive.

Dobrota Lošić je čitao pripovjetku »Čovjek s klipčama«, objavljenu u okviru konkursa »Omladinske riječi«. Ovaj izbor nije najuspješniji, jer je pripovjetka pisana u dosta modernom stilu, sa kratkim rečenicama, često po smislu izdvojenim iz cjeline, tako da je vrlo teško obuhvatiti mnoštvo nagomilanih misli u jednom slušanju.

Mesud Islamović, sa jedanaest pročitanih pjesama, predstavio se kao pjesnik dosta raznolike tematike. Među najbolje mogla bi se uzeti pjesma »Pjesniku borcu«, posvećena Ivanu Goranu Kovačiću, dok ostale, sa pretežno lirske i ljubavnim elementima, obiluju jakim emocijama.

Fragmente za dramu »Dva svijeta« čitao je vrlo usnjelo Hamid Huseđinović. Ovi fragmenti, kao sinteza realnih događaja iz bezbrojnog života, puni su dramatične odnosa umirućeg starog društva i novog, koje u odlasku beževskog sina u partizane, najavljuje svoju p-budu.

Smiljan Šilić sa »Porstnom pjesmom« i »Konstataciom«, pored uspjeha ostvarenja, pokazao je solidno poznavanje jezika, što se za ostale učesnike ne bi moglo u potpunosti reći.

Ratnu pripovjetku »Pred zorom« pročitao je Dušan Bursać, u kojoj je kroz staroga Šaju, koji razgovara sa partizanima, data slika vjekovnog otpora i nepokornosti naših naroda pred neprijateljem.

Odlomci poeme »Bijelim lastama« Radenka Radenovića, radi svoje nejasne simbolike ostali su nerazumljivi.

I pored nekih nedostataka ove Književne večeri, možemo poželiti da se one češće priređuju.

Narodni univerzitet u Banjoj Luci u okviru nastojanja da organizuje i onladinsku katedru održao je u srijedu 23. ov. mj. »Književno veče« posvećeno Ivanu Frani Jukiću, književniku, kulturnom i političkom radniku, kao i osnivaču prvog bosanske - hercegovačkog časopisa. Ovo veče pripremila je literarna sekcija Muške i ženske gimnazije, pod pokroviteljstvom Narodnog univerziteta.

Ostoja Đurić, učenik VIII razreda, osvijetlio je u vrlo dobrom i dokumentovanom referatu Jurković lik i njegove napore na kulturnom i političkom planu u Bosni, na prelomu dva vijeka.

Pored ovoga dopunjujući i proširujući gornju temu, pročitani su svoje napise Dušan Predić, takođe učenik VIII razreda; i to »Jukićev književni i prosvjetiteljski rad« i Milica Zarić, učenica VI razreda, »Jukić kao sakupljač narodnih umotvorina«.

Telet iz Jukićeve književne zastavštine pročitao je Dragica Pačić, učenica VII razreda, a iz njegovih putovanja Petar Skuin, učenik VIII razreda. Narodnu pjesmu koju je zabilježio Jukić, jedan od prvih sakupljača narodnih pjesama u ovim krajevima, pročitao je Zlata Balić, učenica VIII razreda.

Priredbe ovakve vrste, koje nas upoznavaju sa našom kulturnom prošlošću, sukobima i nastojanjima naprednih boraca toga vremena, vrlo su korisne i potrebne. S.

OSVRTI I MISLENJA

40% se izjasnilo za američki kaubojski film

ŠTA JE POKAZALA JEDNA ANKETA MEĐU UČENICIMA II OSMOGODIŠNJE ŠKOLE

Jednom anketom koja je nedavno sprovedena u II Osmogodišnjoj školi u Banjoj Luci dobijeni su vrlo interesantni podaci o tome šta djeca misle o filmu a šta o pozorištu, čemu daju prednost, a šta ih smeta. Ima dosta faktora koji utiču na formiranje dječjeg psihološkog razvoja među kojima danas važnu ulogu igra film. Utoliko je ova anketa bila interesantnija.

Anketirano je 618 učenika (III-VIII razreda). Učenici su imali da odgovore na četiri pitanja od kojih je drugo bilo: Koji su ti filmovi najdraži?, a četvrto: »Da li više voliš film ili pozorište?«

Naši mali ljudi dali su slijedeće odgovore: 250 učenika (40%) najviše vole američke, naročito kaubojske filmove u kojima, 196 ih je za dječje crtane filmove (11%), za ratne-borbene izjasnilo se ih 9%, za istorijske 8%. Interesantno je da samo 13 učenika se izjasnilo da najviše vole domaće filmove (2%) a samo 20 za ljubavne (nešto više od 3%). Ozbiljne filmove volio samo 8 učenika (više od 1%), a tako isto i one sa baletom (djevojčice). 55% učenika više volio film nego pozorište, ali nije za potcjenjivanje ni činjenica da ih se je 45% izjasnilo za pozorište. Interesantni su i karakteristični njihovi motivi za film (navodi su slobodni na osnovu datih odgovora):

»Dogadaji u filmu najviše se dešavaju izvan naše zemlje, a ja ih ne bi mogao bez filma upoznati. U filmu nema prekida (pauza) kao u pozorištu kada je dosadno (l). — U pozorištu su glumci koje možemo vidjeti svaki dan na ulici, a oni u filmu su mi nekako ljepši, film daje divne slike iz prirode, a glumci svjetskog glasa.«

»Ja ne trpim maskirane ljude«, kaže jedna učenica. Nadalje: »U filmu ima više dječjih predstava, bolje se vidi i čuje a tu su i žurnali koji nas obavještavaju o događajima u svijetu i kod nas.«

Druga strana (ona za pozorište) kaže: »Film je prebrz, ne mogu sve dobro da vidim i pročitam. Kada gledam pozorište znam da je sve to istina (l), u pozorištu su naši ljudi, čujem naš jezik i vidim divne narodne nošnje.«

Tako otprilike misle naša djeca — učenici jedne osmogodišnje škole. Njihovi stari drugovi svakako se ne bi u svemu s njima složili, a to je i prirodno, jer razna doba uzrasta imaju i različite želje i osjećanja.

Umjesno je da se ovdje zapitamo: da li je svaki film za djecu mlađeg uzrasta, mislim onu do šesnaest godina?

Mišljenja po ovom pitanju su podjeljena, a naš stav je da naša djeca ne bi trebala ni snjela da gledaju svaki film, jer mnoge slike i prizori raspljuhu i onako bujnu dječju maštu, a nekim i direktno štetno djeluju.

Mnogo je bolje i prirodnije da djeca do izvjesnih saznanja ne dolaze putem filma, nego preko roditelja, njihovih savjeta, pouka i objašnjenja, a najvrjednije je da sve dođe u pravo vrijeme. Naročito je štetno i opasno ako djeca gledaju neke filmove sama — bez roditelja ili starije braće i sestara, jer u tom slučaju oni mogu stvari shvatiti pogrešno i naopaka, jer njihov psihofizički razvoj još nije dostigao datoj situaciji u filmu.

Što se tiče djece mlađeg uzrasta (do 16 godina) mi predlažemo da samo odobrene filmove i posebne dačke predstave, a još bi idealnije bilo kada bi naša omladina imala svoj posebni bioskop i kada bi ona tamo išla sa nastavnicima i roditeljima, te poslije svakog filma izmjenila mišljenja sa starijim i iskusnijim i dobila pravilna shvaćanja o pojedinim događajima i slikama iz filma. U našem gradu davano je i dosta dobrih filmova za djecu kao što su: »Lasi se vraća kući«, »Kekec«, »Susret sa Eskimom«, »Bambi«, »Bliznakinja«, »Slomljena strjelica«, »Kameni cvijet«, »Kavalkada u džungli« i dr. i takve filmove treba da vidi svako naše dijete.

Film je moćno i dobro vaspitno sredstvo. On djeci pruža uživanje i daje im na zanimljiv način dragocjena obavještenja o dalekim zemljama i narodima, istoriskim događajima i geografskim objektima. Ona preko filma upoznaju ljepote svoje domovine, divnu prirodu, razne običaje, nošnje, pjesme, plemenita osjećanja i humane odnose. Stoga bi bilo i nepravedno i nepravilno da im se to uskraćuje. Ali batina ima dva kraja i stoga je s druge strane isto tako nepravedno i nepravilno da pustimo našu djecu da bez ikakvog izbora i kontrole gledaju svaki film, jer im se to lako može osvetliti i skrenuti ih sa pravog i čistog životnog puta, a to bi bio grijeh i prema djeci i prema društvu.

Ne dozvolimo da ispadne kao u narodnoj pjesmi »Zidanje Skadra«:

»Što majstori za dan ga sagrađe,
to sve vila za noć obaljuje«...

Br. Matavulj, nastavnik

Gradi se Osmoljetka u Starom Majdanu

Sa područja Narodnog odbora opštine Stari Majdan ide u nižu realnu gimnaziju u Sanski Most i Rudnik Ljubiju oko 60 djece koja dnevno prođu do škole i nazad 20-30 km. Ovo je zbog toga što u Starom Majdanu nema ni zgrade osnovne škole, obzirom da je postojeća škola u toku rata uništena, a sada se koriste prostorije Zadrugnog doma.

Radni kolektiv Rudnika Ljubije iz sredstava za samostalno raspolaganje iz 1953 godine dao je Narodnom odboru iznos od 1.108.000 dinara za gradnju škole.

Narodni odbor je odlučio skupa sa zborom birača da se otpočne sa izgradnjom osmoljetke u Starom Majdanu kako bi se izbjegli postojeći napori oko školovanja. Iz sredstava pomoći koju je dao radni kolektiv, izvršene su potrebne tehničke pripreme za izgradnju, nabavljen izvjestan materijal i očišćan temelj, a Društvenim planom sreza za 1955 godinu biće obezbijedena sredstva za njenu izgradnju.

I. P.

Osvrti

ZASTO ĆEKATI?

Već dugo vremena u Banjoj Luci i u Bos. Krajinu osjeća se potreba za jednim vrhunskim sportskim organom, koji bi koordinirao rad svih postojećih sportskih klubova - društava, odnosno koji bi popularisao i svojim radom potpomogao jačanje ostalih sportskih grana koje se slabo - najčešće nliko ne razvijaju u našem gradu, odnosno u Bos. Krajinu.

I pored uočljive potrebe ovakvog sportskog tijela Saveza sportova, ipak do njegovog osnivanja još do danas nije došlo. Mislimo da bi Savjet za prosvjetu i kulturu, Sresko sindikalno vijeće i Komitet Narodne omladine trebali poduzeti hitne mjere u ovom pravcu, jer to iziskuju potrebe sporta kako u Banjoj Luci tako i u cijeloj Bosanskoj Krajini.

KOORDINACIJA U RADU KLUBOVA

Uprava banjalučkog BSK-a, koja je dosad već u par navrata primjerom pokazala kako treba raditi, nosi se mišlju da organizuje - održi sportski dogovor (savjetovanje) sa predstavnicima svih banjalučkih sportskih društava odnosno klubova u cilju postizanja što bolje koordinacije rada među društvima, do koje nije do sada u potrebnoj mjeri dolazilo. Pored ove tačke dnevnog reda organizator misli pokrenuti i pitanje njegevanja ostalih sportskih grana, koje su zbog isključivog forsiranja nogometa bile postavljene u drugi plan - postavljene.

Ovaj dogovor koji u stvari znači poziv za saradnju među klubovima, doprinijeće u dobroj mjeri razvoju i podizanju kvaliteta sporta u našem gradu.

Stoga je inicijativa BSK-a za svaku pohvalu i tim je značajnija što dolazi u pravi čas, zbog čega i vjerujemo u uspjeh ovog sportskog dogovora.

Samo, na ovome ne treba stati!

СТОПНИ ТЕНИС

Гимназија је вјероватно првок

Средњошколско натјечање у стопном тенису за наслов екипног првака улази у завршну фазу. Док је на почетку било неколико кандидата за наслов првака, сада је остао само један: екипа Гимназије и тешко је вјеровати да ће било којој другој екипи припасти наслов првака. Истица екипа Економске школе — која је одиграла све првенствене сусрете и претрпјела само један пораз (од Гимназије), има теоретске изгледе за освајање првог мјеста. Да би се ово остварило требала би екипа Гимназије да претрпи катастрофу бар у једном сусрету, што је готово немогуће обзиром да је Гимназија савладала најјаче екипе првенства: Економске, Индустриске и Медицинске школе. дојучерашње „супарнике“ у борби за наслов првака. Истина изненађења и овдје нису искључена. Али од кога?

Готово смо сигурни да ће и ове године екипа Гимназије, која у овом првенству наступа у саставу: Којић, Караџа и Грубор успјети да освоји — задржи наслов првака средњих школа у стопном тенису.

У наставку првенства постигнуте су слиjedeћи резултати: Медицинска — Техника 6:5; Индустриска — Шумарска 11:0; Економска — Пољопривредна 9:2; Школа ученика у привреди — Шумарска 11:0; Гимназија — Медицинска 9:2; Економска — Школа ученика у привреди 9:2.

СЛОГА

Пред годишњу скупштину Коњичког клуба

У току овога мјесеца одржаће се годишња скупштина бањалучког клуба за коњички спорт — „Врбас“.

Ова скупштина не би требала да прође незапажена од стране чланова клуба и љубитеља овога лијепог спорта. Њима је свима познато, да се коњички спорт код нас његовао и одржавао од ослобођења земље па до уназад три године, нарочито послјије оснивања клуба у Бањој Луци. Клуб је имао своје коње, вршио обуку оmlадине по правилима за предвојничку обуку, а приређивао је редовно и такмичења.

Одједном је настао застој у раду клуба. Љубитељи овога спорта се с правом питају, шта је узрок овом застоју. Одговор би био, да је главни узрок недостатак хиподрома, гдје би се могле одржавати и вјежбе у јахању и коњичка такмичења. Са Вањалучким пољем је и раније ишло доста тешко, а од позад три године на њега се не може рачунати.

Клуб је настајао, да би се изградил хиподром. Упркос готовности наших одговорних руковођилаца, да нам у том правцу изиђу у сусрет и да нас у сва-

ком погледу помогну, ми нисмо могли пронаћи погодан терен за хиподром не само по величини и облику земљишта него ни по његовој удаљености од града.

Покушавано је са удаљенијим тереном, тако са Залужанима, али су се такмичења на овако великој раздаљини од града показала као врло скупа. Ова не би морала свагда доиђети Клубу материјалну корист, али ни у ком случају не би смјела да буду од штете по Клуб.

Наше трке о прошлогодишњем вјештању у Залужанима упркос лијепој времену и бројним возилима за превоз посетилаца до Залужана и натраг завршиле су са знатним дефицитом.

У последње вријеме појавиле су се оне неке комбинације са изградњом хиподрома у нашем граду. Надајмо се, да ће се оне остварити. Али да би се успјело, потребно је труда и залагања сваког оног нашег грађанина, коме лежи на срцу просперитет коњичког спорта у нашем граду и околини. Само заједничким залагањем моћи ћемо преобродити све потешкоће. Треба настојати, да се отпочне с радом, да се нашој оmlадини омогући, да и у коњичком спорту нађе задовољство и тјелесно васпитање.

Ова питања треба да буду предметом расправљања на претстојећој годишњој скупштини Коњичког клуба, како би се нашао најбољи пут за наставак рада и успјех.

Ногометни турнир у част дана ЈНА

У ФИНАЛУ БСК — МЛАДА КРИЛА 2:1 (1:1)

Због неучаствовања Борца (?) умјесто четири сусрета у оквиру турнира за прелазни пехар дома ЈНА, одиграна су само два: један квалификациони и финални. БСК је директно ушао у финале турнира, док је други финалиста требао постати побједник сусрета „Петар Драшћин“ — Млада крила (скипа предузећа „Руди Чајавец“).

Сусрет „Петар Драшћин“ — Млада крила доиђо је веома живу, интересантну и оштру — али не и грубу игру, пупу драматских обрта. Свака екипа завршила је по једно полувријеме у своју корист: „П. Драшћин“ прво са 2:1, а Млада крила друго са 3:0. Вриједно је напоменути да се код стања 3:2 вратар Младих крила Хркач одбрашпо је добро изведени једнастестерац. Ова одбрана Хркача одлучила је побједника овог сусрета. На тај начин екипа Младих крила шакоп исочекивано добре игре, великог залагања и борбености, пласирала се је побједом од 4:2 за финале.

Финални сусрет одиграј се на дан ЈНА 22 децембра. БСК је

извео ову екипу: Јукић, Шешиваревић II, Ђурасовић, Трпенић, Радаковић, Еријевовац, Шешиваревић Лисо, Мастела, Хаџиалић, Максимовић, Дубљевић, а екипа Младих крила изашла је у саставу: Хркач, Гавриловић, Букић, Радосављевић, Добросављевић, Ворђевић, Ђуричин, Јупина, Јуришић и Светиновић. Први дио оба полувремена протекао је у надмоћности БСК-а, док су наставци игре припали играчима Младих крила, који су нарочито у задњих петнаест минута игре овладали тереном и безуспјешно јуришали на врата БСК-а, који је изводио повремене али опасне павале. У току утакмице вратар БСК-а Јукић који је наступио први пут за ову екипу, у пар наврата је веома успјешним интервенцијама сачувао своја врата. Уопште узевши БСК је потпуно заслужено са 2:1 (1:1) освојио прво мјесто. Код побједника су се истакли поред Јукића, Ђурасовић и Радаковић, а код побјеђених Ворђевић и Добросављевић. Сусрет је са грешкама водио Воденик.

Ар.

Ногометни турнир без екипе са стране

иако је по игри заслужила далеко бољи резултат.

Овај турнир ће се одржати у недељу 19 и сриједу 22 децембра, када ће се одиграти финале.

Мислимо да би за овај турнир постојало далеко веће интересовање да је организатор успио

довести једну квалитетну екипу са стране. Сјећамо се да је прошле године владало прилично велико интересовање иако је на турниру учествовао од екипа са стране само II тим београдског Радничког.

Neodgovarajući protivnik

Прошле недеље banjalučki Borac primio je u goste nogometnu momčad »Sloga« (Nova Gradiška). Obzirom da se »Sloga« nalazi na devetom mjestu (pretposljednem mjestu sa jednakim brojem bodova kao i posljednji) nogometne lige Potsaveza Slavonski Brod, mnogi sa pravom postavljaju pitanje: kome je bio potreban ovaj susret, odnosno kakve koristi je trebao da donese Borcu?

Neriješčen rezultat 1:1 i vodstvo »Sloge« od 1:0 pretstavljaju za ekipu kakav je Borac nespjeh koji ni u jednom slučaju neće pridonijeti podizanju renomea Borca — na koji izgleda igrači i uprava počinju zaboravljati. Inače kako bi se moglo desiti da dođe do gostovanja pretposljednje

ekipe Potsavezne lige Slavonski Brod odnosno zar se je snjelo desiti da se teškom mukom postigne tek neriješčen rezultat.

Ova utakmica pokazala je, da je deviza »ko trenira može samo da igra« izgleda napuštena u Borcu, jer nam je rekao Skender u toku utakmice — dok je još bio rezerva, da od ovih igrača koji su nastupili treniraju samo Knez, Stefanović i Novaković II, što je izazvalo kod njega izgleda ljutnju, na što je rekao da neće više trenirati.

Sredinom drugog poluvremena je ušao u igru i vjerujemo da će promijeniti svoju odluku. Nadamo se da će i trener i uprava promijeniti svoj satv.

Službene vijesti

Futbalskog potsaveza u Banjoj Luci od 15 decembra 1954 g.

U okviru priprema za pretsiojeće godišnje skupštine klubova, Upravni odbor Futbalskog potsaveza održaće sastanke sa svima pretsjedniciма futbalskih klubova sa područja potsaveza. Sastanci će se održati na dan 26 decembra tekuće godine u Banjoj Luci i Bihacu. U Banjoj Luci trebaju prisustvovati pretsjednici futbalskih klubova iz mjesta: Bos. Novi, Ljubija, Prijedor, Kozarač, Srbac, Nova Topola, Prnjavor, Sanski Most, Ključ, Mrkonjić Grad, Kotor Varoš, Bos. Gradiška, Bos. Dubica, Vrbanja i Banja Luka, a sastanku u Bihacu trebaju prisustvovati pretsjednici futbalskih klubova iz mjesta: Bos. Krupa, Otoka, Cazin, Velika Kladuša, Bos. Petrovac, Drvar i Bihać.

Sastanak u Banjoj Luci održaće se u zgradi NOG-a soba br. 38. Sastanci počinju sa radom u 9 sati.

Upozoravaju se klubovi da svoja klubska pravila sobjraze sa Statutom Futbalskog saveza FNRJ koristeći redovnu godišnju skupštinu svoga kluba.

Obzirom da je ovaj potsavez postavio stalnog tehničkog sekretara uvodi se redovno radno vrijeme svakog radnog dana od 7.30 do 14 časova.

Futbalski potsavez

*

SLUŽBENE VIJESTI

Potsaveza futbalskih sudija

Banja Luka

Upravni odbor Potsaveza futbalskih sudija u Banjoj Luci zakazao je održavanje redovne godišnje skupštine ovog Potsaveza na dan 9 januara 1955 godine sa sljedećim dnevnim redom:

- 1) Izbor zapisničara, ovjerača zapisnika i komisija u smislu čl. 5 Poslovnika skupštine Saveza futbalskih sudija Jugoslavije,
- 2) Izvještaj Upravnog odbora i Nadzornog odbora sa diskusijom,
- 3) Predlog budžeta za 1955 god.,
- 4) Davanje razjašnjenja dosadašnjem Upravnom i Nadzornom odboru,
- 5) Izbor novog Upravnog i Nadzornog odbora,
- 6) Izbor delegata za skupštinu Saveza futbalskih sudija NR BiH i za skupštinu Saveza futbalskih sudija FNRJ,
- 7) Razna.

Skupština će se održati u potšaveznim prostorijama sa početkom u 9 sati.

Potsavez futbalskih sudija Banja Luka

Završeno srednjoškolsko prvenstvo u futbalu

Utakmicom Šumarska škola — Gimnazija (1:1) završeno je ovogodišnje prvenstvo srednjih škola u futbalu. Kao rijetko kada, prvenstvo je obilovalo iznenađenjima. Ako bacimo letimičan pogled na onih 45 odigranih utakmica vidjećemo da je ovogodišnje prvenstvo bilo dosada najuzbudljivije i da se prvak nije znao sve do pred sam kraj. A prvaka nisu odlučili bodovi već nešto bolja gol-razlika. Novi prvak postala je Srednja tehnička škola, koja je poslije nekoliko godina ponovno uspjela da osvoji za srednjoškole najdraže prvenstvo, svakako poslije naziva sveukupni prvak. Najveće iznenađenje priredila je Poljoprivredna škola osvojivši zaslužno drugo mjesto. Šumarska škola je mogla zauzeti i bolje mjesto da je pojeđinim utakmicama prišla sa više ozbiljnosti. Prljatno iznenađenje pretstavlja

Tabela:

1) Tehnič. škola	9	6	2	1	21:6	14
2) Poljopr. škola	9	6	2	1	19:6	14
3) Šum. škola	9	5	2	2	21:10	12
4) Učil. škola	9	5	2	2	16:14	12
5) Medic. škola	9	3	4	2	9:5	10
6) Industr. škola	9	5	0	4	19:14	10
7) Gimnazija	9	3	3	3	15:10	9
8) Trgov. škola	9	2	2	5	8:16	6
9) Ekon. škola	9	1	0	8	6:25	2
10) Šk. uč. u pr.	9	0	1	8	8:33	1

Obavještenje građanstvu

Kako se svake zime pojavljuju neprilike i građanima i ovoj upravi zbog zamrzavanja vodovodnih cijevi, ovim dojmemo građanima uputstva šta je neophodno i hitno učiniti da bi se na vrijeme spriječilo zamrzavanje:

1) Svaka kućna instalacija treba bezuslovno da ima kućni ventil sa ispusnom pumpom na kojemu će se u danima jače hladnoće ispuštiti uveče voda iz kućne instalacije i tako spriječiti da se preko noći zamrzne voda u cijevima. Jer usljed zamrznuća vode u cijevima dolazi i do pucanja samih cijevi.

2) Sve česme koje se nalaze u dvorištima treba osigurati od zamrzavanja omotavanjem slamom ili pilotinom.

3) Vodometri koji se nalaze u podrumima treba osigurati na taj način da se prozori od podruma zatvore i ako su prozori stakleni da se polupana stakla zamijene čitavim, a i same vodometre treba pokriti i zaštititi vrećom ili slamom.

Sretnu Novu godinu želi narodu BiH preduzeće

UPRAVA ZA VODOVOD I KANALIZACIJU Banja Luka

Za sve upute obratite se ovoj upravi
lično ili na telefon br. 247

2-3

PRETPLATNICI I REVIZORI!

Približava se

NOVA GODINA

Da bi i u 1955 godini uredno i na vrijeme dobijali naš list, izmirite vaša dugovanja i pošaljite pretplatu čekom koji ćete dobiti najkasnije do kraja decembra ove godine.

Ukoliko dužnu pretplatu ne podmirite na vrijeme, biće vam obustavljeno dalje slanje lista.

ADMINISTRACIJA

KONGRESU SAVEZA KOMUNISTA

koji se ovih dana održava u Sarajevu, upućujemo drugarski pozdrav i želimo mnogo uspjeha u radu.

Željno očekujemo odluke kongresa, koje će biti putokaz u daljnjem radu.

Zadugari Zemljoradničke zadruge
Vrbanja kod Banje Luke

SRESKOM SAVEZU ZEMLJORADNIČKIH ZADRUGA U BANJOJ LUCI

POTREBAN JE JEDAN

KNJIGOVOĐA

USLOVI: završena potpuna srednja škola sa najmanje dvije godine praktičnog rada u knjigovodstvu ili nepotpuna srednja škola sa dužom praksom kao i sposobnost za samostalno vođenje knjigovodstva.

Plata prema kvalifikacijama i sporazumu.

Nastup od 1 januara 1955 godine.

Molbe sa podacima o dosadašnjem radu podnijeti Savezu

GRADSKA POLIKLINIKA B. LUKA

OBAVIJEŠT

Gradska poliklinika u Banjoj Luci raspolaže sa viškom većeg broja raznih posteljnih, ambulantskih i kućnih potrepština. Gore navedene potrepštine mogu otkupiti ustanove i preduzeća ili ambulante po povoljnim cijenama.

Za uslove kupovine i ostalo obratite se lično na Gradsku polikliniku Banja Luka ili na telefon broj 472.

KULTURNO - UMJETNIČKO DRUŠTVO „ČEŠKA BESEDA“ U BANJOJ LUCI

održaće

GODIŠNJU SKUPŠTINU

dana 26 decembra 1954 godine u 10 sati prije podne
U VIJEĆNICI DOMA KULTURE

Pozivaju se svi pripadnici češke i slovačke manjine kao i prijatelji društva da u što većem broju prisustvuju.

NOVOGODIŠNJI BROJ BANJALUČKIH NOVINA

*izlazi u petak 31 decembra sa povećanim
brojem stranica u dvije boje*

Obezbijedite na vrijeme vaš primjerak
kod vašeg revizora

KROZ Banju LUKU

Svečano je proslavljen Dan rudara

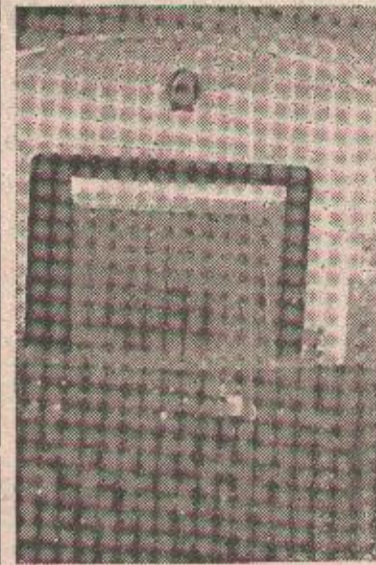
U banjalučkim rudnicima na svečani način proslavljen je Dan rudara. U čast ovog dana održana je svečana sjednica Radničkog savjeta u rudniku Lauš koju je otvorio drug Savo Saradžić, predsjednik Radničkog savjeta.

Kolektiv rudnika u 1954 godini ostvario je svoj godišnji plan već 29 novembra na Dan Republike, a godišnji plan biće izvršen sa 110%, i to sa učinkom od 108%. Takođe su u ovoj godini izvršene značajne uštede u jamskoj građi čiji se nedostatak osjeća u cijeloj zemlji.

Na prijedlog radnog kolektiva a na osnovu odluke Predsjednika Republike druga Tita odlikovani su rudari-kopači: **Pero Kasipović, Himzo Malkić, Nail Sabanović, Mladen Rogić i Ante Kasipović.** Pored toga, jedanaest drugova je pismeno pohvaljeno a nekoliko unapređeno iz zvanja pomoćnih kopača u kopače i vozača u pomoćne kopače. Za odlično savladanu nastavu i primjerno zalaganje na izučavanju predmeta iz predvojničke obuke novčano je nagradeno sedam omladinaca.

Svečanosti su prisustvovali mnoge zvanice, drug Milan Kee-

man, sekretar GK SKJ, drug Slobodan Erceg, predsjednik NOS-a, drugarica Vida Karabegović, član SK SKJ i drugi.

Dan Armije proslavljen je veoma svečano i ove godine. Niz priredbi, akademija i partizanskih večeri okupili su i građani i pripadnike Armije na proslavi ovog značajnog dana, roden-dana naše junačke Armije

U našem gradu pričaju se dobro- voljni prilozni za „Шуму мученика“

Досада је подигнуто много споменика који симболично приказују страдање јеврејског живота у прошлом свијетском рату. Инак, једно од највећих признања изгинулим биће „Шума Мученика“ која се подиже на путу између Тел-Авива и Јерусалима у држави Израел. У „Шуми Мученика“ имаће свака земља у којој су Јевреји масовно страдали своје парцеле. Тако ће у југословенском одјелу бити засађено 60.000 младих стабала на успомену Јевреја који су у Југославији страдали од фашизма.

У току је сабирна акција на прикупљању новчаних средстава у Југославији. Одзив радних колектива и привредних и друштвених организација до сада био је велики. И у нашем граду до сада су укупљена прилична новчана средства. На тај начин ће се наши народи најбоље одужити сјени оних што су изгинули у најој и осталим земљама свијета. Само у прошлом рату од стране фашизма уништено је преко 6 милиона Јевреја, далеко, нешто више од једне третине свукупног живота.

VII OO SSRN priredila je prošle nedjelje vrlo uspješno drugarsko veče.

U programu su učestvovali članovi „Pelagića“

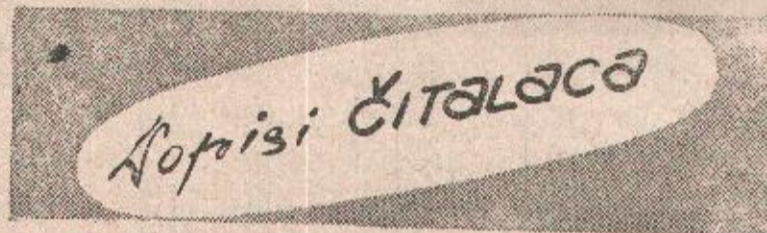

Pripreme za proslavu

Na proljeće u aprilu iduće godine, građani Banje Luke će proslaviti 10-godišnjicu oslobođenja svog grada. U ovoj proslavi trebali bi uzeti značajno učešće i banjalučki sportisti, kako bi dostojno proslavili ovaj značajni datum. U tom cilju dobro bi bilo već sada formirati sportski odbor koji bi trebao stvoriti dobar sportski program — sastavljen od najkvalitetnijih i najboljih sportskih priredbi, u kojima bi uzeli učešća pored domaćih sporti-

sta svih sportskih grana koje se upražnjavaju u našem gradu, svakako i kvalitetne ekipe odnosno pojedinci sa strane, iz drugih Republika.

Obzirom da više nije tako daleko ovaj značajan dan, trebalo bi sa priprema za ovu proslavu već sada otpočeti, odnosno trebalo bi na vrijeme izvršiti sve pripreme kako bi sportski program u okviru ove proslave bio što obimniji, kvalitetniji.

Zaostali nazivi ne odgovaraju stvarnosti

Redovno čitam »Banjalučke novine« ali ne pretendiram ni na kakvu ocjenu lista, samo bih ovom prilikom htio da kažem o jednom nazivu koji se u zadnje vrijeme upotrebljava u nekim, pa i u Vašem listu. Nalazim radi se o nazivu »Crna kuća«. Taj naziv nastao je u dane robovanja i nenađnih režima i to od radnih ljudi koji su za svoja tražena prava zatvarani u Banjoj Luci.

U to vrijeme je naziv »Crna kuća« odgovarao, ali zašto danas ona nosi takav naziv i ima li on osnova?

Ako ta kuća danas služi za smještaj kažnjenih lica, onda je to vaspitna ustanova, a nikako Crna kuća, jer su u njoj lica koja su prekršila pravila koja je narod stvorio da bi se po njima ravnali, a nisu ih stvarali pojedinci radi

sopstvenih volje. Vrijeme je da se ovakvi nazivi izbace iz terminologije u štampi i među građanstvom.

Br. Savić,
Beograd
V. Pelagića 33

Ko poznaje zakonske propise

Već duže vremena nalazim se u Banjoj Luci i kao svi ostali učesnici koristim objavu kada odlazim kući na ferije i zimski raspust. Međutim, početkom ovoga mjeseca izašao sam iz bolnice i pošao na bolovanje kući. Izvadio sam autobusnu kartu do Srpeca, a kada sam došao u Razboj objasnio sam konduktoru svoj položaj i zamolio ga da ustavi autobus na 1,5 kilometra od ove stanice obzirom da sam bio slab i iznuren i da bi pješčenje za mene pretstavljalo veliki napor.

On je odgovorio: »Ustavljam samo invalidima i majkama sa decom«.

I pored svih molbi, kako s moje strane, tako i od nekoliko prisutnih putnika koji su shvatili moj položaj, konduktier nije pristao da zaustavi na putu gdje sam ja zahtijevao. Krenuo sam pješke, a kasnije sam doznao da je na tom istom mjestu tj. u Prijebjezima zaustavio autobus da bi izašla jedna djevojka.

Nakon desetak dana ovaj isti konduktier mi je kazao da mi objava ne važi do marta iduće godine a na biletarnici sam dobio kartu.

Pitam se ko poznaje bolje zakonske propise: konduktier ili blagajnik na biletarnici?

Č. BABIĆ

Čitaoci, saradujte u Banjalučkim novinama

Da li se ovdje može nešto učiniti

Veliki broj građana radi van grada pa su prisiljeni svako jutro da putuju na posao vozom. Takođe, veliki je broj onih što putuju u obratnom pravcu. Kako i sama stanujem u gradu, a zaposlena sam na Predgradu to svako jutro putujem vozom koji saobraća na ovoj pruzi. Običnim danom još nekako, ali paznim je takva gužva i nered da je skoro nemoguće ući u voz. Nedavno sam jutarnju vožnju morala krenuti na posao, ali usljed opšteg nereda i gurnjave bila sam oborena na zemlju i izgažena od prolaznika koji uopšte nisu nastojali da mi pomognu.

Kasnije sam razgovarala sa jednim milicionerom koji se tu našao i pitala ga što ne uredjuje. On je odgovorio da nema narednje od šefa stanice i na tome se razgovor završio. Možda će se neko sjetiti da izda ovakvo naredjenje?

D. Gusić

Stanbena zajednica nije nam još pomogla

Više od pet godina stanujemo u jednom stanu u Martića ulici broj 19 koji je po nedavno izvršenoj kategorizaciji svrstan u prvu zonu za koju se stanarina plaća 15% više. Sada na prvom spratu ove zgrade stanuju tri porodice, iako bi u normalnim uslovima tu mogla stanovati samo jedna obitelj. Prostorije se nalaze u derutnom stanju, a prozorska okna su polupana i još danas potjećaju stanare na posljedice prohujalog rata. Hodnici i stepeništa su takođe dotrajala, a parketi truli pa se zimi moraju popunjivati dasćicama od starih sanduka.

Porodice koje stanuju na ovom spratu više puta su od II stanbene zajednice zahtijevale da se pošalju majstori kako bi popravili ove neugledne prostorije, vrata i prozore. Ali, ni do danas niko se nije odazvao molbama ovih stanara iako je to bilo potrebno i nužno. Tim više, što je visina stanarine prilično visoka tj. oko 850 dinara.

Mirjana Prohaska

Osnovna organizacija SSRN interвенише

U ulici Druge Langa br. 8 u Banjoj Luci nalazi se jedna bosanska kuća vlasništvo Joce Smiata u kojoj stanuju Alija Solić sa četiri člana (majka palog borca Zembe Hamdića) sa mužem starih 70 godina, jednom kćerkom i unučetom starih 4 godine, zatim Rahima Zembo sa kćerkom i sinom (dak gimnazije). Svi stanuju u stanu na spratu na koji se penju uz dotrajale stepenice dužine 4 metra, na kojim ima svega 7 dasaka.

U ovom »stanu« ima stanara starih preko 70 godina i djece

ispod 4 godine starosti koji se uz ovako neuporabljive stepenice penju i spuštaju pa im prijeti opasnost po živote, a naročito noću. Osim toga a prvom spratu nema ni tušnika, koji je demontiran.

Odbor Pete osnovne organizacije SSRN intervenisao je usmeno i pismeno kod stambenih organa i kod vlasnika zgrade, ali je sve ostalo uzalud i stanari ove kuće stanuju i dalje pod nepromjenjanim uslovima. Kome da se obrate stanari kad ne nailaze na razumljivanje stambenih organa?

E. S.

U NEDELJU I PONEDELJAK POZORIŠTE GOSTUJE U PRIJEDORU SA PRESTAVAMA »OBRAĐUJMO U MIRU NAŠE BASTE« od Z. ROLANA i »ANA KRISTI« od E. O'NILA.

Palas: »GREH« koprodukcija. Kozara: »VESELI NORMAN« engleski film.

Rudi Čajavec: »ZADOVOLJSTVO PARIZA« francuski film.

Vrbas: »KARAVAN« engleski film.

Dolaze: »NOVČANICA OD MILION FUNTI« engleski film i »DVA JUTRA ZEMLJE«, indijski film.

MIJENJAM u Beogradu stan od sobe, pretsoblja (kuhinje) i zajedničkog kupatila, za isti ili veći u Banjoj Luci.

Upitati kod Bojka - Pelagića 28.

Zbog nepažnje roditelja trogodišnje dijete našlo smrt pod tачковима kamiона

Nesvakidašnja nesreća odigrala se ovih dana na izlazu iz grada kad je vozač kamiiona Josip Lukić u punoj brzini nalezio na trogodišnje dijete, zahvatio ga blatobranom i smrskao mu lobanju a tijelo istrigao na nekoliko komada. Da bi izbjegao odgovornost šofer nije zaustavio kola nego je produžio za Klačinice a potom preko Slatine za Baњу.

Po opisu koji su dali очевидci nesreće, vozač Lukić je pronađen u gradu ali nije htio da prizna da je on taj koji je nalezio na dijete.

Kada mu je predčeno da je kamiон u cijelom doњem dijelu uprskан krvlju priznao je али се извучио тиме да није смио да заустави kamiон јер се бојао освете родитеља.

Ovaj slučaj mora da posluži kao primjer roditeljima koji ne čuvaju djecu i puštaju ih na prometne ulice.

Milan Mijatović

REPERTOAR NARODNOG POZORIŠTA

Petak, 24 decembra: »Ana Kristić«, drama u 3 čina od Ežena O'Nil. Početak u 20 časova. Cijene od 25 do 60 dinara.

Subota, 25 decembra: »Đavolov učenik«, melodrama u 3 čina od B. Šoa. Početak u 20 časova. Cijena od 25 do 60 dinara.

Nedelja, 26 decembra: »Majka«, drama u 3 čina od A. Murabegovića. Početak u 15 i 20 časova. Cijena od 25 do 60 dinara.

Ponedjeljak, 27 decembra: nema predstave.

Utorak, 28 decembra: »Majka« otkupljena predstava.

Srijeda, 29 decembra: »Andro Stitićekica«, otkupljena predstava.

Četvrtak, 30 decembra: Premijera »Ćića Tomina koliba« od H. B. Slov. Početak u 20 časova. Cijene ulaznica od 30 do 80 dinara.